

H GENEL KURUL YÖNETMELİĞİ'NİN¹ “TOPLANTININ ERTELENMESİ”NE YÖNELİK 28. MADDESİNE İLİŞKİN BAZI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

(EVALUATION OF SOME PROBLEMS RELATING TO ARTICLE 28 OF THE GENERAL ASSEMBLY REGULATION ON “POSTPONEMENT OF THE MEETING”)

Doç. Dr. Levent BİÇER* **

ÖZ

TTK'nın anonim ortaklık genel kurul toplantılarının ertelenmesine ilişkin 418, 420 ve 421. maddeleri GKY'nin 28. maddesinde toplu olarak düzenlenmiştir. Buna karşılık, GKY 28'de, TTK'da düzenlenmeyen erteleme nedenlerine de yer verildiği görülmektedir. Bu yönüyle TTK ve GKY hükümleri birbiriyle uyumlu olmadığı gibi Kanunda düzenlenmeyen bir konunun GKY'de düzenlenmesi normlar hiyerarşisine aykırılık oluşturabilecektir. Bu nedenle GKY 28 hükmünün, birtakım sorunlara yol açması kuvvetle muhtemeldir.

Ertelenmesi gereken bir genel kurul toplantısının ertelenmeyerek yapılması ve gündemde yer verilen kararların alınması veya icra edilmesi gereken bir genel kurul toplantısının ertelenmesi, ilk halde kararların geçersizliğinin ileri sürülebilmesi ve ikinci halde bir karar alınmamasına rağmen genel kurulun zamanında karar alamaması nedeniyle ortaya çıkabilecek zararlar ve tazmini açısından önem taşıyabilecektir. Ayrıca bir toplantının erteleme toplantısı olup olmadığı, nisaplar ve pay sahiplerinin temsilinde daha önce düzenlenen vekaletnamelerin kullanılıp kullanılmayacağı gibi sorunların çözümü açısından de belirleyici olacaktır.

---

^H Eserin Dergimize geliş tarihi: 15.01.2024. İlk hakem raporu tarihi: 17.01.2024. İkinci hakem raporu tarihi: 07.02.2024. Onaylanma Tarihi: 07.02.2024.

¹ Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmelik (GKY).

* Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı.

** Yazarın ORCID belirleyicisi: 0000-0002-9998-5289.

Esere Atıf Şekli: Levent Biçer, “Genel Kurul Yönetmeliği'nin “Toplantının Ertelenmesi”ne Yönelik 28. Maddesine İlişkin Bazı Sorunların Değerlendirilmesi”, YÜHFD, C.XXI, 2024/1, s. 61-100.

Bu nedenle, hangi durumlarda hangi genel kurul toplantılarının ertelenmesi gerektiği, hangi toplantıların erteleme toplantısı olduğu oldukça önem taşımaktadır.

Çalışmamızda anonim şirket genel kurul toplantılarının ertelenmesine ilişkin GKY 28 hükmünün uygulanmasına bağlı olarak ortaya çıkabilecek bazı sorunlar üzerinde durularak, TTK ve GKY'nin birbiriyle uyumsuz olduğu hallere değinilmiş ve bu uyumsuzluğun ortaya çıkarabileceği bazı sonuçlar üzerinde değerlendirmeler yapılmıştır. Finansal müzakerelerin ve buna bağlı konuların azınlığı talebine bağlı olarak ertelenmesine ilişkin GKY 28/3 ve 4. maddeleri ile elektronik ortamda yapılacak genel kurul toplantılarına ilişkin GKY 28 son fıkra hükmü incelenmemiş, çalışmamızın kapsamı dışında tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Anonim ortaklık, genel kurul, erteleme, yetersayılar, Genel Kurul Yönetmeliği.*

ABSTRACT

Articles 418, 420, and 421 of the Turkish Commercial Code (TCC) regarding postponement of the joint stock company's general assembly meetings are regulated together at General Assembly Regulation (GAR) Art. 28. On the other hand, it is seen that GAR Art. 28 also includes grounds for the postponement which are not regulated in the TCC. Besides provisions of the TCC and the GAR are not consistent with each other, foreseeing an issue by the GAR, that is not regulating in the Code, may be contrary to the hierarchy of norms. Therefore, GAR Art. 28 may lead to certain problems.

Holding a general assembly meeting without postponing, which shall have been postponed, and making decisions on the agenda, or postponing a general assembly meeting which shall be executed, may be important in terms of claiming the invalidity of decisions in the first case, and in the second case, despite absence of making a decision, in terms of damages and compensation, that may arise due to the failure of the general assembly to adopt decisions in due time. In addition, whether a meeting is a postponement meeting or not will also be decisive for the solution of problems such as quorums and whether previously issued letters of proxies can be used in the representation of shareholders. Thus, it is of great importance to determine which general assembly meetings shall be postponed under which circumstances and which meetings constitute postponement meetings.

In our study, by emphasizing some problems that may arise due to the application of the GAR Art. 28 regarding the postponement of joint stock

companies' general assembly meetings, the circumstances where the TCC and the GAR are inconsistent with each other are mentioned and certain consequences that may arise from this inconsistency are evaluated. Art. 28/para. 3 and Art. 4 of the GAR, regarding the postponement of financial discussions and related matters upon the request of the minority, and the last paragraph of the GAR Art. 28, regarding the general assembly meetings to be held electronically, are not analyzed and are excluded from the scope of our study.

Keywords: Joint stock company, general assembly, postponement, quorums, General Assembly Regulation.

***

GİRİŞ VE KONUNUN TAKDİMİ

TTK'nın 418. maddesinde, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin genel kurul toplantısında var olmaması durumunda, TTK'nın 420. maddesinde finansal tabloların ve buna bağlı konuların, sermayenin en az onda birine, halka açık şirketlerde yirmide birine sahip pay sahiplerinin istemi üzerine ve TTK 421/1'de ise anasözleşmeyi değiştiren kararların sermayenin en az yarısının temsil edilmemesi durumunda genel kurul toplantısının erteleneceği düzenlenmiştir. Limited şirketlerde ise nisabın sağlanamaması veya başka bir nedenle genel kurul toplantılarının ertelenmesi TTK'da açıkça düzenlenmemiştir². Zira limited şirket genel kurul toplantılarında toplantı yetersayısı bulunmamakta olup, karar yetersayısı ise toplantıda temsil edilen oyların salt çoğunluğudur (TTK 620)³.

GKY'nin 28. maddesi genel kurul toplantılarının ertelenmesini toplu olarak düzenlemektedir. Hükmün 1. fıkrasında, nisabın sağlanamaması nedeniyle, 2. fıkrasında herhangi bir nedene bağlı olmaksızın gündeme geçilmeden önce genel kurul kararıyla, 3. ve 4. fıkralarında, finansal tabloların müzakeresinin ve buna bağlı konuların azlığın istemiyle, 5.

² GKY'nin isminde, amaç ve kapsam maddelerinde, tanımların yer aldığı maddede yapılan "şirket" tanımlamasında ve GKY'nin bunlar dışında kalan diğer hükümlerinde hep anonim şirketten söz edilmektedir. Ayrıca GKY'de, yönetmelik hükümlerinin, limited şirketlere de doğrudan veya kıyasen uygulanacağına ilişkin bir düzenleme yer almamaktadır. Bununla birlikte, limited şirketlere de GKY'nin kıyasen uygulanabileceği kabul edilmektedir.

³ İsviçre Hukukunda (OR. 703, 704) ve Alman Hukukunda (AktG. 133) toplantı yetersayısı değil, yalnızca karar yetersayısı öngörülmüştür.

fıkrasında güvenlik nedeniyle ve 6. fıkrasında ise Elektronik Genel Kurul Sisteminin çalışması için Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şartların sağlanmadığının tespiti üzerine genel kurul toplantılarının erteleneceği düzenlenmiştir.

TTK'nın ertelemeye ilişkin 418, 420 ve 421. maddeleri GKY'nin 28. maddesinde toplu olarak düzenlenmekle birlikte, TTK'da düzenlenmeyen erteleme nedenlerine de yer verildiği görülmektedir. Bu yönüyle TTK ve GKY hükümleri birbiriyle uyumlu olmadığı gibi Kanunda düzenlenmeyen bir konunun GKY'de düzenlenmesi normlar hiyerarşisine aykırılık oluşturabilecek ve GKY 28 hükmü birtakım sorunlara yol açabilecektir.

Ertelenmesi gereken bir genel kurul toplantısının ertelenmeyerek yapılması ve gündemde yer verilen kararların alınması veya icra edilmesi gereken bir genel kurul toplantısının ertelenmesi, ilk halde kararların geçersizliğinin ileri sürülebilmesi ve ikinci halde bir karar alınmamasına rağmen genel kurulun zamanında karar alamaması nedeniyle ortaya çıkabilecek zararlar ve tazmini açısından önem arz etmektedir. Ayrıca bir toplantının erteleme toplantısı olup olmadığı, nisaplar ve pay sahiplerinin temsilinde daha önce düzenlenen vekaletnamelerin kullanılıp kullanılmayacağı gibi sorunların çözümü açısından de belirleyici olacaktır. Bu nedenle, hangi durumlarda hangi genel kurul toplantılarının ertelenmesi gerektiği, hangi toplantıların erteleme toplantısı olduğu oldukça önem taşımaktadır.

Çalışmamızda anonim şirket genel kurul toplantılarının ertelenmesine ilişkin GKY 28 hükmünün uygulanmasına bağlı olarak ortaya çıkabilecek bazı sorunlar üzerinde durularak, TTK ve GKY'nin birbiriyle uyumsuz olduğu hallere değinilmiş ve bu uyumsuzluğun ortaya çıkarabileceği bazı sonuçlar üzerinde değerlendirmeler yapılmıştır. Finansal müzakerelerin ve buna bağlı konuların azınlığı talebine bağlı olarak ertelenmesine ilişkin GKY 28/3 ve 4. maddeleri ile elektronik ortamda yapılacak genel kurul toplantılarına ilişkin 28/son fıkra hükmü incelenmemiş, çalışmamızın kapsamı dışında tutulmuştur.

I. GENEL KURULA KATILABİLECEKLER LİSTESİNİN GENEL KURUL TOPLANTILARININ ERTELENMESİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Genel kurula katılabilecekler listesi, yönetim kurulu tarafından hazırlanır. Yönetim kurulu başkanı tarafından imzalanır ve toplantıdan önce genel

kurulun yapılacağı yerde bulundurulur. Bu listede, özellikle, pay sahiplerinin ad ve soyadları veya unvanları, adresleri, sahip oldukları pay miktarı, payların itibari değerleri, grupları, şirketin esas sermayesi ile ödenmiş olan tutar veya çıkarılmış sermaye, toplantıya aslen ve temsil yoluyla katılacakların imza yerleri gösterilir Hükümde, geçen özellikle kelimesinden listenin içermesi gereken unsurlardan asgari olanların sayıldığı anlaşılmaktadır. Genel kurula katılanlarca imzalanan liste, hazır bulunanlar listesi adını alır⁴ (TTK. 417, GKY 16 ve GKY EK-2 Genel Kurulda Hazır Bulunanlar Listesi Örneği).

Genel kurula katılabilecekler listesinin hazırlanmasında temel olarak pay defterinin ve SPK tarafından oluşturulan "*pay sahipleri çizelgesinin*" esas alındığı söylenebilecektir (TTK 417, GKY 16/1). Bu listenin hazırlanması sırasında, kayden izlenmeyen paylarla ilgili olarak, senetsiz (çıplak) paylar veya nama yazılı pay senetleri⁵ ile ilmühaber sahipleri için pay defteri kayıtlarının esas alınması gerekir. Bunun dışında, yönetim kurulu, hamiline yazılı pay sahipleri ile SerPK 13 uyarınca genel kurula katılabilecek kayden izlenen payların sahiplerine ilişkin listeyi, Merkezi Kayıt Kuruluşundan sağlayacağı "*pay sahipleri çizelgesi*"ne göre düzenleyecektir⁶ (TTK 417/1, GKY 16/1).

⁴ Genel kurula katılabilecekler listesinin (ve hazır bulunanlar listesinin) hiç veya gereği gibi hazırlanmaması yahut pay sahiplerinin incelemelerine hazır bulundurulmaması öğretide bir görüşe göre kararın mevcudiyetini değil, geçerliliğini etkiler. Bu nedenle, böyle bir durumda alınan kararlar yokluk değil, iptal edilebilirlik yaptırımına tabi olur. **Erdoğan MOROĞLU**, Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, İstanbul 2017, s. 126, 127. TEOMAN konuyu ikiye ayırarak farklı sonuçlara varmıştır. Yazara göre, hazırın cetvelinin hiç düzenlenmemesi yokluk yaptırımına, yasaya aykırı düzenlenmesi ise iptal edilebilirlik yaptırımına neden olmaktadır. **Ömer TEOMAN**, Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantısına İlişkin Hazırın Cetveli, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LV, 1996, s. 246.

⁵ TTK 415/2 hükmünde, nama yazılı pay denilmesi hatalıdır. **Mehmet BAHTİYAR**, Ortaklıklar Hukuku, İstanbul 2022, s. 147.

⁶ Anonim şirketlerde hangi pay sahiplerinin hangi tür paya (nama veya hamiline yazılı) sahip oldukları kuruluşta ve daha sonra sermaye artırımında anasözleşmeye yazılmaktadır (TTK 339/1-d ve j). Şirketin kurulmasından veya sermaye artırımından itibaren senede bağlanmamış payların, ilmühaberlerin ve nama yazılı pay senetlerinin devrinde, payı devralan kişi pay defterine kaydedilmektedir (TTK 499). Bununla birlikte, hamiline yazılı pay senetlerinin devrinde, payı devralan kişinin şirkete bildirim yapması ve pay defterine kaydedilmesi söz konusu değildir. Buna göre, nama ve hamiline yazılı paylar (senetsiz paylar), nama yazılı pay sahipleri ile ilmühaber sahiplerinin pay defterinden anlaşılması mümkün iken hamiline yazılı pay senedi sahiplerinin pay defterinden anlaşılması mümkün olmadığından, yönetim kurulunca, genel kurula katılabilecekler listesine hamiline yazılı pay senedi sahiplerinin kimler olduğu yazılmıyordu. Böylece, 7262 sayılı Kanun ile TTK'da değişiklik yapılmadan önce genel kurula katılmak isteyen hamiline yazılı pay senedi sahipleri

toplantı gününden en geç bir gün önce bu senetlere zilyet olduklarını ispatlayarak giriş kartı almak suretiyle genel kurul toplantısına katılabiliyorlar idi. Ancak giriş kartının verilmesinden sonraki bir tarihte hamiline yazılı pay senedini devraldığını ispatlayan pay sahipleri de genel kurula katılabiliyordu (TTK 415). 7262 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten sonra hamiline yazılı pay senetlerinin bastırılmasında (TTK 486) veya devrinde MKK'ya bildirim yapılması zorunlu hale geldiğinden ve hamiline yazılı pay sahiplerine ilişkin liste TTK 417 uyarınca MKK'dan sağlanacak pay sahipleri çizelgesine göre belirlendiğinden artık genel kurul toplantılarına katılmak isteyen hamiline yazılı pay senedi sahiplerinin, bu senetlere zilyet olduklarını ispatlayarak giriş kartı almasına gerek bulunmamaktadır. Hamiline yazılı pay senetlerinin bastırılmasında ve devrinde MKK'ya bildirim yapılması zorunluluğu gözönüne alındığında, genel toplantısına çağrı yapılırken, TTK 414/1 uyarınca, hamiline yazılı pay senedi sahiplerine iadeli taahhütlü mektupla bildirim yapılabilmesi için bu pay sahiplerinin pay sahipliğini ispatlayıcı belge vererek adreslerini bildirmelerinin gerekli olup olmadığı sorgulanabilir. Zira, TTK 414'te pay defterinde yazılı olmayan pay senedi sahiplerinin pay sahipliğini ispatlayıcı belge ve adreslerini şirkete bildirme zorunluluğu devam etmektedir. Ayrıca, GKY ekinde yer alan "*Toplantı Tutanağı Örneği*"nde yer alan, "*önceden pay senedi tevdi ederek adresini bildiren hamiline yazılı pay sahiplerine taahhütlü mektupla, toplantı gün ve gündeminin bildirilmesi suretiyle süresi içinde yapılmıştır.*" ibaresi, bu gerekliliğin mevzuatta devam ettiğini göstermektedir. Pay defterinde yazılı pay sahiplerine, iadeli taahhütlü mektupla bildirim yapılabilmesi için pay senedi ve pay sahipliğini ispatlayıcı bilgi ve adreslerini bildirim yükümlülüğünün bulunmaması, yönetim kurulunun çağrışı yaptığı sırada bu pay sahiplerinin adreslerini bilmesinden kaynaklandığı için mevcut düzenlemelere göre yönetim kurulunun hamiline yazılı pay senedi sahiplerinin adreslerini bilip bilmediği önem taşımaktadır. Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirilmesi ve Kayıt Altına Alınması Hakkında Tebliğ'in 4. maddesine göre, senetlerin bastırılmasından sonra şirketi temsile yetkili olanlarca hamiline yazılı pay sahibinin yerleşim yeri MKK'ya bildirilerek bu amaçla oluşturulan sisteme kaydedilmektedir. Pay senetlerinin devri durumunda yapılacak bildirimde de devralan gerçek kişinin yerleşim yeri ve tüzel kişinin merkez adresi yer almaktadır. Tebliğin 6/2. maddesi uyarınca, pay sahipleri çizelgesinin hazırlanması için, şirketi temsile yetkili olanlarca genel kurul tarihinden en az iki gün önce MKK sistemi üzerinden başvuruda bulunacağı, pay sahipleri çizelgesinde hamiline yazılı pay sahiplerinin adreslerinin gösterileceği belirtilmektedir. Pay sahipleri çizelgesi ise MKK tarafından genel kurul gününden bir önceki gün MKK sistemindeki gün sonu kayıtları esas alınarak hazırlanmakta, hazırlanan pay sahipleri çizelgesi genel kurul günü MKK sisteminden genel kurulu toplantıya çağırılar tarafından alınmaktadır (Tebliğ 6/3). Yönetim kurulunun hamiline yazılı pay senedi sahiplerinin adreslerini öğrenebileceği pay sahipleri çizelgesini, MKK sisteminden genel kurul günü aldığından (oysa iadeli taahhütlü mektupla bildirim bundan daha önceki bir zamanda yapılması gerektiğinden), iadeli taahhütlü mektupla bildirim için adres bildirme yükümlülüğünün ve adres bildirilmişse iadeli taahhütlü mektupla bildirim yapıp yapılmadığını kontrol görevinin devam ettiği söylenebilir. Bu bağlamda 7262 sayılı Kanun ile hamiline yazılı pay senetleri kapsamında yapılan değişikliklerin, genel kurula katılabilecekler listesinin hazırlanması, genel kurul toplantılarına çağrının usulüne uygun yapıp yapılmadığı, genel kurula katılabileceklerin tespiti, nisaplar ve dolayısıyla genel kurul toplantılarının ertelenip ertelenmeyeceği açısından önem arz ettiği şüphesizdir.

YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

Genel kurula katılabilecekler listesinin, öncelikle genel kurul toplantısına yalnızca bu listede adı ve soyadı veya unvanı yazılı olan pay sahipleri katılabileceğinden önem taşıdığı şüpheşizdir. Bunun yanında, genel kurula katılabilecekler listesinde pay sahibinin veya temsilcisinin adı, soyadı veya unvanının, paylarının toplam itibari değerinin yer alması sayesinde genel kurul toplantısına katılan her bir pay sahibi, şirketin pay sahiplerinin kimler olduğunu, hangi itibari değer tutarında paya sahip olduklarını (dolaylı olarak sahip olunan payların ulaştığı itibari değere göre kaç oya sahip olduğunu), kimlerin genel kurul toplantısına katılarak oy kullanacağını öğrenme ve buna göre pay sahipliği mülkiyetine ve katılım haklarının kullanımına itiraz etme⁷ imkanına⁸ sahip olacaktır⁹.

Bunun dışında hazır bulunanlar listesinde¹⁰, pay sahibinin (paylarının itibari değerlerinin toplamına göre) sermaye oranı ve oy sayısına yer verilmesi zorunlu değildir. Bu bilgilere yer verilmesi zorunlu olmamakla birlikte, kural olarak genel kurul toplantı nisabı sermaye oranına ve karar nisabı oy sayısına göre belirlendiğinden, buna ek olarak genel kurul toplantısında kararın alınmasında olumlu ve olumsuz oyların sayısının tutanakta belirtilmesi gerektiğinden anılan bilgilere de genel kurula katılabilecekler (hazır bulunanlar) listesinde yer verilmesi, toplantıların

---

⁷ Uygulamada, pay sahipleri genel kurul toplantı tutanağına yaptıkları açıklamalar yanında, pay sahipliği mülkiyetine ilişkin uyuşmazlıkların veya açılmış bulunan davaların bulunması durumunda, pay sahiplerinin, paylarının itibari değerlerin tutarına ilişkin itirazlarını hazır bulunanlar listesine yazmak istedikleri görülmektedir.

⁸ Her bir pay sahibinin, GKY'nin 15. maddesine göre, genel kurul toplantısında hazır bulundurulması gereken pay defterinden, kimlerin hangi tutarda paya sahip olduğunu inceleyerek kontrol etmeye hakkı vardır.

⁹ **TEOMAN**, Hazirun Cetveli, s. 1018.

¹⁰ TTK 417/3'te "*pay miktarı*" ve "*payların itibari değerleri*"nin hazır bulunanlar listesinde gösterilmesi gerektiği kabul edilmiştir. Buna karşılık, TTK 417/3'ten farklı olarak, GKY'de hazır bulunanlar listesinin düzenlendiği 16. maddede, listede yer alması gereken unsurlara yer verilmemiştir. Ancak GKY'nin ekinde yer alan "*Genel Kurulda Hazır Bulunanlar Listesi*" örneğinde ise "*Payların Toplam İtibari Değeri (TL)*"ne yer verilmiş olup, "*pay miktarı*"nın bulunması gerekliliğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. TTK 417/3'te yer alan "*pay miktarı*" ibaresi, pay sayısı olarak anlaşılabilirdiği gibi payların toplam itibari değeri olarak da anlaşılabilir. Ancak yasa koyucunun aynı hususu tekrar etmesi düşünülmemeyeceğinden, pay miktarının pay sayısı olarak anlaşılması gerektiği düşüncesindeyim.

yürütülmesi ve toplantı tutanağının düzenlenmesi açısından kolaylık¹¹ sağlayabilecektir¹².

¹¹ TTK 417/3'te payların gruplarına, şirketin esas sermayesi ile ödenmiş olan tutarına ve çıkarılmış sermayeye de hazır bulunanlar listesinde yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna karşılık, GKY'nin ekinde yer alan “*Genel Kurulda Hazır Bulunanlar Listesi Örneği*”ne ilişkin tabloda bu bilgiler yer almamaktadır.

Payların gruplarına hazır bulunanlar listesinde yer verilmesi, imtiyazlı pay sahiplerinin kimler olduğunun daha en başta tespit edilmesi, yönetim kurulunun özel kurulu toplantıya çağırması, imtiyazlı pay sahiplerinin/ temsilcilerinin TTK 454/3'te öngörülen toplantı ve karar nisabına ulaşan miktarda olumlu oy verip vermediklerinin, böylece ayrıca özel kurul toplantısına ihtiyaç duyulup duyulmadığının tespiti ve imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edecek nitelikte ise genel kurul kararının uygulanabilmesi için İPSÖK onayının gerekli olduğunun bilinmesi açısından fayda sağlayabilecektir.

Yine TTK 417'de hazır bulunanlar listesinde yer verilecek bilgiler açısından esas sermaye ve kayıtlı sermaye ayırımı yapılarak, esas sermaye sisteminde ödenmiş sermayenin, kayıtlı sermaye sisteminde ise çıkarılmış sermayenin gösterilmesi istenmiştir. Anonim şirkete nakdi sermaye getirilmesi durumunda, nakden taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az yüzde yirmibeşinin tescilden önce gerisinin şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içerisinde ödenmesi mümkündür (TTK 344). Buna göre, nakdi sermaye taahhüdünün tamamının ödenmediği hallerin, oy hakkının kullanımına herhangi bir etkisi olmamakla birlikte (TTK 434 ve 435), kâr ve tasfiye payının hesaplanmasında ödeme oranı dikkate alınmaktadır (TTK 508). Bu nedenle, toplantıya katılan pay sahiplerinin anılan pay sahipliği haklarının hangi miktarda kullanıldığının tespiti açısından, nakdi sermaye taahhütlerinin ödenme oranı önem taşıyabilecektir. Hazır bulunanlar listesinde “*ödenmiş olan tutar*”a yer verilmesinin bu bağlamda işlevsel olduğu söylenebilecektir.

Kayıtlı sermaye sistemi hem halka açık anonim şirketlerde hem halka açık olmayan anonim şirketlerde kabul edilebilmektedir (TTK 460 ve SerPK 18). Çıkarılmış sermaye, SerPK 3/1-d'de, “*kayıtlı sermayeli anonim ortaklıkların satışı yapılmış paylarını temsil eden sermayelerini*” şeklinde tanımlanmıştır. SerPK 18/7 uyarınca, çıkarılmış sermayeyi gösteren esas sözleşmenin sermayeye ilişkin maddesinin yeni şekli yönetim kurulunca tescil ve ilan ettirilir. Benzer bir hüküm halka açık olmayan anonim şirketler için TTK 460'ta da mevcuttur. SerPK 12'de ihraç olunan pay bedellerinin tamamen ve nakden ödenmesi şart koşulduğundan, kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş halka açık şirketlerde, ödenmemiş sermaye ortaya çıkmayacaktır. Buna karşılık, kayıtlı sermaye sistemini kabul eden TTK'ya tabi şirketlerde, TTK 460/3 atfıyla, TTK 459 uygulanacağından, esas sermaye sistemini benimsemiş olan şirketlerde olduğu gibi nakdi sermaye taahhütlerinin tamamen ödenmemesi, yani ödenmemiş sermaye söz konusu olabilecektir. Bu durumda, ödenmemiş sermayenin yalnızca esas sermayeyi benimsemiş olan şirketlerde söz konusu olabileceği düşüncesiyle, “*şirketin esas sermayesi ile ödenmiş olan tutar veya çıkarılmış sermaye*” denilmesi yerinde değildir. Zira, ödenmemiş sermaye hem esas sermaye sisteminde hem TTK'ya tabi anonim şirketlerin kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş olanlarında söz konusu olabilecektir.

¹² TTK 417/3'te “*özellikle*” denilmesinden, burada yapılan sayımın sınırlayıcı olmadığı, sözü edilen hususların dışında bazı bilgilerin de hazır bulunan listesine eklenebileceği anlaşılmaktadır.

YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

Nitekim GKY'nin “Genel Kurulda Hazır Bulunanlar Listesi Örneği”ne ilişkin tablonun hemen altında, “Şirketin Sermayesi ve Payların Toplam İtibari Değeri”, “Asgari Toplantı Nisabı” ve “Mevcut Toplantı Nisabı”na ilişkin bilgiler yer almaktadır. Anılan tabloya göre, bu bilgilerin doğrudan oluşturulması mümkün değildir. Genel kurul toplantısına katılan ortakların paylarının itibari değerlerinin toplamına göre bir hesaplama yapılması gerekebilecektir. Ayrıca genel kurul toplantısının gündeminde farklı toplantı nisabını gerektiren kararlar varsa, başka bir deyişle toplantıda alınacak kararlar için tek değil de farklı toplantı nisapları söz konusu ise bu gündem maddeleri açısından ayrıca toplantı nisabının ve mevcut toplantı nisabının belirlenmesi gerekecektir¹³.

6762 sayılı Ticaret Kanunu'nun uygulandığı dönemde pay sahibinin oy hakkı hükmün sözüne göre pay sayısına göre belirlenmekteydi¹⁴. Buna göre, her bir pay bir oy hakkı veriyordu. Ancak TTK 434'te, oy hakkının pay sayısına göre değil, paylarının toplam itibari değeriyle orantılı olarak kullanılabileceği kabul edilmiştir. Bu nedenle genel kurula katılabilecekler listesinde pay sayısına yer verilmesinin¹⁵ bu açıdan herhangi bir işlevi olmayacaktır¹⁶. Ancak, her bir payın itibari değerinin birbirine eşit olduğu durumlarda, pay sayısı, oy sayısını gösterebilecektir.

Genel kurula katılabilecekler listesinde, gündem maddelerine göre oy hakkından yoksun olan pay sahiplerinin ve oy sayısının, yine oy hakkı ve diğer pay sahipliği hakları donan payların ve oy sayılarının gösterilmesi, buna

¹³ Hatta TTK 418/1'de yer alan “Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır.” Hükmü, öğretide bir görüşe göre her bir gündem maddesi için toplantı ve karar nisabının sağlanıp sağlanmadığının kontrol edilmesini gerekli kıldığından, anılan nisapların her bir gündem maddesi için sağlandığının kontrol edilmesini sağlayacak düzenlemelere yer verilmesi gerekebilecektir. **POROY/ TEKİNALP/ ÇAMOĞLU**, Ortaklıklar Hukuku I, 13.Bası, İstanbul 2013, N. 708; **Fatih BİLGİLİ/ Ertan DEMİRKAPI**, Şirketler Hukuku, Bursa 2013, s. 333. **İbrahim Çağrı ZENGİN**, Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Yetersayılar, İstanbul 2020, s. 434- 435.

¹⁴ Eski TK 373'de, “Her hisse senedi en az bir oy hakkı verir. Bu esasa aykırı olmamak şartıyla hisse senetlerinin maliklerine vereceği rey hakkının sayısı esas mukavele ile tayin olunur” denilmekle birlikte, oy hakkının pay sayısına göre mi yoksa itibari değere göre mi belirleneceği tartışmalıydı. Bu konudaki tartışmalar için bkz. **Levent BİÇER**, Anonim Ortaklıkta Oy Hakkında İmtiyaz ve Sınırları, Ankara 2019, s. 25, dn. 28.

¹⁵ TTK 417/3'te yer alan “pay miktarı” ibaresinin pay sayısı olarak anlaşılması gerektiğine ilişkin olarak bkz. 10. dipnotta varmış olduğumuz sonuç.

¹⁶ Nitekim GKY'de yer verilen “Genel Kurulda Hazır Bulunanlar Listesi Örneği”ne ilişkin tabloda pay sayısına ilişkin olarak bir bilgi yer almamakta, olup yalnızca “Payların Toplam İtibari Değeri (TL)”ne yer verilmiştir.

bağlı olarak toplantı ve karar nisaplarının tespitini kolaylaştırabilecek ve kararların sıhhati açısından fayda sağlayabilecektir.

Genel kurula katılanlar tarafından imzalanan liste “*hazır bulunanlar listesi*” adını alır (TTK 417/4). Böylece hazır bulunanlar listesine dönüşen genel kurula katılabilecekler listesi, genel kurul toplantılarının açılabilmesi ve yürütülebilmesi için gerekli olan nisabın sağlanıp sağlanmadığı, bu nisaplara ulaşamadığı takdirde toplantının başında ve devamında genel kurul toplantılarının ertelenmesi, azlık haklarının kullanılması, kararların geçerli bir biçimde alınıp alınmadığı, oydan yoksunluğa ve donmaya ilişkin kurallara riayet edilip edilmediği vs. nedenlerle oldukça önemlidir¹⁷. Genel kurula katılabilecekler listesi hazırlanmaksızın¹⁸ genel kurul toplantısının yapılması durumunda, en azından nisapların tespit edilmesi mümkün olamayacağından, alınan kararların bu nedenlerle geçersizliğinin ileri sürülmesi kolaylıkla mümkün olabilecektir.

II. GKY 28/1 UYARINCA GENEL KURUL TOPLANTILARININ ERTELENMESİ

GKY 28/1’de, “(1) *Toplantı başlamadan önce, Kanun ve esas sözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının sağlanamaması veya toplantı sırasında yapılan yoklama sonucunda toplantı açılmadan önceki hazır bulunan pay listesine göre hesaplanan karar nisabı kadar payın temsil edilmediğinin anlaşılması halinde toplantı ertelenir.*” denilmektedir.

GKY 28/1’e göre, genel kurul toplantıları, toplantı başlamadan önce Kanun ve anasözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının sağlanamaması veya toplantı başladıktan sonra karar nisabının bulunmaması nedeniyle ertelenmektedir.

TTK 418, 420, 421/1’de genel kurul toplantılarının ertelenmesine ilişkin hükümler mevcuttur. TTK 418, 420 ve 421/1 dışında, birleşmeye ilişkin TTK 151., bu hükme atıf yapan 173., tür değiştirmeye ilişkin 189. maddede, imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunun toplantı ve karar yetersayısını

¹⁷ Öğretide, hazır bulunanlar listesinin düzenlenmesinin amacının, toplantıda hazır bulunan ve/veya üçüncü kişiler tarafından temsil olunan pay sahiplerinin adları ve sahip oldukları ya da temsil ettikleri payların adedi hakkında diğer ortakları bilgilendirmek ve gerek genel kurul toplantısına katılma hakkına yöneltilebilecek itirazların ileri sürülmesi, gerek kararların geçerli bir biçimde alınmasının denetlenmesi için elverişli bir hukuki ortamı sağlamak olduğu belirtilmiştir (TEOMAN, Hazırlanmış Cetveli, s. 1018).

¹⁸ Tek pay sahipliği şirketlerde, başkanlık oluşturulması ile genel kurul toplantısına katılabilecekler listesinin hazırlanması zorunlu değildir (GKY 14/2).

düzenleyen TTK 454/3'te, rüçhan hakkının kaldırılmasına ilişkin TTK 461/2'de, tasfiyeden dönülmesine ilişkin TTK 548'de, toplantı yetersayısına yer verilmeyen limited şirketlerde aksi öngörülme durumlarında karar yetersayısının düzenlendiği TTK 620'de, önemli kararlara ilişkin yetersayıların düzenlendiği TTK 621'de, SerPK. 29/3 ve 6'da, nisabın sağlanamamasına bağlı olarak, genel kurul toplantılarının ertelenmesi düzenlenmemiştir.

Yine TTK 421/2'de düzenlenen konularda oybirliği ile karar alınacağı belirtilmiş ancak ertelemeden söz edilmemiştir. TTK 421/3 ve 4'te de ilk toplantıda anılan hükümdeki nisaba ulaşılmadığı takdirde, izleyen toplantılarda da aynı nisabın aranacağı belirtilmiş ancak yine ertelemeden bahsedilmemiştir¹⁹.

A. TTK 418 UYARINCA TOPLANTI NİSABININ SAĞLANAMAMASI NEDENİYLE GENEL KURUL TOPLANTILARININ ERTELENMESİ

TTK 418, genel kurul toplantılarında basit/ olağan toplantı nisabını düzenlemektedir. Hüküm uyarınca, "(1) Genel kurullar, bu Kanunda veya esas sözleşmede, aksine daha ağır nisap öngörülmüş bulunan hâller hariç, sermayenin en az dördte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanır. Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşılamadığı takdirde, ikinci toplantının yapılabilmesi için nisap aranmaz²⁰."

Hükümde açıkça ertelemeden söz edilmemekle birlikte, "...İlk toplantıda anılan nisaba ulaşılamadığı takdirde, ikinci toplantının yapılabilmesi için..."

¹⁹ TTK 356/3'te, 473/3, c. 1'de, 504/1, c. 2, 505/1, c. 2'de, 529/1-d'de ve 538/2, c. 2'de de TTK 421/3 ve 4. maddelerine yollama yapılmıştır. Öğretide TTK 421/3 ve 4'e yapılan atıfların aslında, TTK 421/1'e yapılmış olduğunun kabul edilmesi gerektiği belirtilmiştir. **Erdoğan MOROĞLU**, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Değerlendirme ve Öneriler, İstanbul 2016, s. 274; **Abuzer KENDİGELEN**, Yeni Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 2. Bası, İstanbul 2012, s. 117; **ZENGİN**, s. 239 vd., 246, 247.

²⁰ İkinci toplantıda nisap aranmayacağını düzenleyen TTK 418/1 son cümle hükmü, sanki hiçbir pay sahibi (veya temsilcisi) gelmese de toplantı yapılabilecekmiş gibi anlaşılmakta ise de, ikinci toplantının yapılabilmesi için en azından bir pay sahibinin veya temsilcisinin toplantıda bulunması zorunludur. Nitekim, nisabın aranmayacağı yönündeki ifadenin hatalı olduğuna ilişkin olarak bkz. **KENDİGELEN**, İlk Tespitler, s. 317, 318; **MOROĞLU**, Değerlendirme ve Öneriler, s. 236; **Ömer TEOMAN**, Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Yürürlük Kanunu'nun Anonim ve Limited Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Toplantı Nisabı Aranmayacağını Öngören Hükümleri, REGESTA, 2012, s. 3- 7; **ZENGİN**, s. 311.

denilmesinden, sermayenin dörtte birini oluşturan pay sahiplerinin toplantıda hazır bulunmaması durumunda toplantının yapılamayacağı, dolayısıyla erteleneceği şüphesizdir.

Kanunda, genel kurulların yapılacağı ilk toplantıda, öngörülenden daha ağır bir nisabın anasözleşme ile kararlaştırılabileceği²¹ açık bir biçimde düzenlenmiştir. Buna göre, örneğin sermayenin üçte biri veya yarısının ilk toplantıda, toplantı nisabı olarak kararlaştırılması mümkün ise de bunun tam aksi, yani toplantı nisabının hafifletilmesi ise mümkün değildir. Ne var ki, anasözleşme ile toplantı nisabının sadece bazı kararlar için ağırlaştırılmasının mümkün olup olmadığı, bazı pay sahiplerinin/ pay gruplarının toplantıya katılmamasının toplantının ertelenmesine yol açacağı, TTK ve GKY’de sayılanlar dışında, başka bazı erteleme nedenlerinin anasözleşmeye yazılıp yazılamayacağı, ikinci toplantıda hatta sonraki toplantılarda da kanunda öngörülen veya anasözleşme ile ağırlaştırılan nisabın aranmaya devam edilmesinin mümkün olup olmadığı TTK 418’de düzenlenmemiştir.

Anılan konuların anasözleşmede öngörülüp öngörülemeyeceği hususu, TTK 340 hükmünün yorumu ile yakından ilgilidir. Zira TTK 340, anasözleşmenin, TTK’nın anonim şirketlere ilişkin hükümlerinden ancak TTK’da buna açıkça izin verilmişse sapılabileceğini kabul etmiştir. TTK 340 hükmünün bu açık ifadesine karşılık hükmün gerekçesinde, “*Hükümdeki ‘kanunda açıkça izin verilmişse’ ibaresi, maddenin lafzından ‘sapabilme’ imkânının açıkça anlaşılmadığı durumlarda, amaca uygun düşen, metodoloji öğretisine aykırı olmayan, tatmin edici gerekçelere dayanan, sonuçları adil olan ve menfaatler dengesini gözetten bir yorumla ‘sapabilme’nin haklılık kazandığı varsayımları da kapsamaktadır. Kanunun somut olay hakkında sustuğu hallerde kanunî boşluğun doldurulmasına ilişkin metodoloji kuralları uygulanır.*” denilmiştir. Bunun yanında öğretilerde, kanunda anasözleşmenin

²¹ Toplantı ve karar yetersayıların ağırlaştırılması açısından yasada herhangi bir sınır öngörülmemesi nedeniyle oybirliği şartının dahi anasözleşmeye yazılabileceği düşünülebilir ise de, bu derecede nisabı ağırlaştırılan bir hükmün, şirketin karar almasını olanaksız kılacağı, şirketin ticari faaliyetlerini felce uğratacağına ilişkin değerlendirmeler için bkz. **Oğuz İMREGÜN**, Anonim Ortaklıklar, İstanbul 1989, s. 133, 145; **İlhan YİĞİT**, Anonim Ortaklık Genel Kurulunun İşleyişi ve Ortaya Çıkan Sorunlar, İstanbul 2005, s. 265. Öğretilerde **BAHTİTAR**, kanundaki yetersayıları anasözleşme ile ağırlaştırmak mümkün (TTK 418/1, c.1, 421/1, c.4) ise de bu ağırlaştırmanın toplanmayı/karar almayı olanaksız kılacak, örneğin karara bağlanması gereken konularda oybirliği gerektirecek derecede yükseltilmesine ve şirket faaliyetlerinin sekteye uğratılmasına izin verilmemesi gerektiğini belirtmektedir. **Mehmet BAHTİYAR**, Anonim Şirket Genel Kurulunda Toplantı Yetersayısının “Toplantı Süresince Korunması” Şartına İlişkin TTK 418/1 Hükmünün Değerlendirilmesi, Hamdi Yasaman’a Armağan, İstanbul 2017, s. 62.

düzenlediği konuyla ilgili herhangi bir hüküm bulunmuyor ve bu durum bir kanun boşluğu anlamına geliyorsa, bu boşluğun anasözleşmeye konulacak hükümlerle doldurulmasında bir sakınca olmaması gerektiği, emredici hükümlere aykırı olmamak şartıyla tamamlayıcı hükümlerin anasözleşmede kararlaştırılabilmesinin mümkün olabilmesi gerektiği ifade edilmektedir²². Buna karşılık, öğretide diğer bir görüş uyarınca, TTK 340, c. 2'deki "*Diğer kanunların öngörülmesine izin verdiği tamamlayıcı esas sözleşme hükümleri o kanuna özgülenmiş olarak hüküm doğururlar.*" hükmünün lafzına itibar edilirse, TTK çerçevesinde tamamlayıcı hükümler konulmasına olanak tanımadığı belirtilmiştir²³. Buna göre, anasözleşme ile toplantı nisabının sadece bazı kararlar için ağırlaştırılması, bazı pay sahibi gruplarının toplantıya katılmamasının toplantının ertelenmesine yol açması, TTK ve GKY'de sayılanlar dışında başka bazı erteleme nedenlerinin anasözleşmeye konulması, ikinci toplantıda hatta sonraki toplantılarda da kanunda öngörülen veya anasözleşme ile ağırlaştırılan nisabın aranmaya devam edilmesi, TTK'da anasözleşmeye açıkça yazılmasına izin verilmeyen ancak açıkça da yasaklanmamış olan hükümlerdir²⁴. Bu bağlamda, TTK 340'a ilişkin olarak

²² **Rauf KARASU**, Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2015, s. 61; **ZENGİN**, s. 354.

²³ **BAHTİYAR**, Ortaklıklar, s. 113 vd.

²⁴ TTK 418/1, son cümle ve 2. fıkranın emredici nitelikte olup olmadığı öğretide tartışılmıştır. Öğretide, İMREGÜN, TTK 418'in eTK'daki karşılığı olan 372. madde için yapmış olduğu değerlendirmelerde, gerek ilk gerekse ikinci toplantı için esas sözleşme ile yasadaki öngörülen oranlardan daha ağır bir toplantı yetersayısı öngörmenin mümkün olduğunu, iki tür kararın alınması için yapılacak toplantılarda sözleşme ile ağırlaştırılmış toplantı yetersayısının konamayacağını, bunlardan birincisinin, ortaklığın yaşamını sürdürmesi için alınması zorunlu olan organların seçimi, bilanço ve kâr ve zarar hesaplarının, bilançonun onanması kararlarının ve ikincisinin, kurucular, yönetim kurulu üyeleri veya murakıplar aleyhine sorum davası açılması, özel denetçi tayini gibi azınlık haklarını korumaya çevrik kararlar olduğunu, karar yetersayılarının da esas sözleşme ile daha da ağırlaştırılabileceğini, ancak izleyen toplantı için ağırlaştırılmayacağını ifade etmektedir. **Oğuz İMREGÜN**, Türk Hukukunda Anonim Ortaklıklarda Toplantı ve Karar Yetersayıları, İÜHFİM, C. L, S. 1- 4, s. 354-355, 359, 360, 362. Öğretide **ZENGİN**, TTK 418'de, ikinci toplantıda nisap aranmamasının, toplantı yetersayısı aranmasında ısrar edilmesinin neden olacağı olumsuzlukların engellenmesine hizmet edeceğini, kanun koyucunun demokratik bir genel kurul toplantısı yapılabilmesi için yeterli gördüğü sermayenin yüzde yirmi beşi oranının dahi, ne sebeple olursa olsun elde edilemediği bir durumda TTK 421/1'de yaptığı gibi oranı daha da düşürmek, söz gelimi yüzde ona çekmek yerine toplantı nisabını hiç aramamayı, yani TTK 418'in kapsadığı konular nazara alındığında, ortaklığın faaliyetine devamı için gerekli hususların görüşülebilmesini (ve bu görüşmeler sonucunda karar alınabilmesini) bu kararların çok sesliliğine, demokratik kalitesine tercih ettiğini, bu halin kurulu tezgahın bozulmaması ilkesinin bir görünümü olarak da nitelenebileceğini, bu düzenlemenin temelde

ileri sürülen görüşler bir arada değerlendirildiğinde, tamamlayıcı hükümlerin anasözleşmede kararlaştırılabilmesinin mümkün olduğunu kabul eden düşüncenin benimsenmesi durumunda, ertelemeye ilişkin bu kayıtların da anasözleşmede öngörülebilmesi mümkün olmalıdır.

Diğer taraftan, TTK 340, c. 2 hükmü karşısında, tamamlayıcı hükümlerin dahi anasözleşmeye konulmasına imkân bulunmadığı görüşünün benimsenmesi durumunda ise TTK 418/1, son cümle ve 2. fıkranın emredici olup olmadığına bakılmaksızın, anılan kayıtların anasözleşmeye konulamaması gerekir.

Kanaatimizce karar yetersayısının (TTK 418/2) veya (TTK 418/1, c. 2’de düzenlenen) ikinci toplantıdaki toplantı nisabının ağırlaştırıldığı her halde şirketin işleyişinin (faaliyetlerinin) engellenmesi, ortaklığın kilitlenmesi söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle, biz yetersayıların ancak şirket faaliyetlerini engelleyecek seviyede yüksek oranlar kararlaştırmak suretiyle anasözleşmede ağırlaştırma yapılmasına imkân bulunmadığı düşüncesindeyiz.

B. TTK 421/1’DE DÜZENLENEN TOPLANTI NİSABININ SAĞLANAMAMASI NEDENİYLE GENEL KURUL TOPLANTILARININ ERTELENMESİ

TTK’da toplantı nisabının düzenlendiği bir diğer hüküm TTK 421’dir. TTK 421 uyarınca, “(1) *Kanunda veya esas sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde, esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda öngörülen toplantı nisabı elde edilemediği takdirde, en geç bir ay içinde ikinci bir toplantı yapılabilir. İkinci toplantı için toplantı nisabı, şirket sermayesinin en az üçte birinin toplantıda temsil edilmesidir. Bu fıkra da öngörülen nisapları düşüren veya nispi çoğunluğu öngören esas sözleşme hükümleri geçersizdir.*”.

ortaklığın menfaatlerini koruyucu bir yaklaşımın ürünü olduğunu, yasa koyucunun TTK 418 hükmü ile tam da ortaklığın kolayca kilitlenecek şekilde dizayn edilmesinin önüne geçmeyi istediğini, hükmün (TTK 418/1-c ve 418/2) mutlak emredici nitelikteki olduğunu ifade etmektedir. **ZENGİN**, s. 196, 366, 369, 375, 379.

Öğretideki diğer bir görüşe göre TTK 418/2’de düzenlenen karar yetersayılarının ağırlaştırılması mümkündür. **BAHTİYAR**, Ortaklıklar, s. 159; **Levent BİÇER / Esra HAMAMCIOĞLU**, Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Uygulanan Yetersayılar ve Bazı Değerlendirmeler, BÜHFD, C. 12, S. 149-150, s. 103, 104.

YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

Hüküm, karar alınabilmesi için ilk toplantıda şirket sermayesinin en az yarısının, ikinci toplantıda ise sermayenin en az üçte birinin toplantıda temsil edilmesini şart koşmakta, izleyen toplantılar için herhangi bir toplantı nisabından söz etmemektedir. Bu durumda, izleyen toplantıların önceki toplantıların devamı sayılması ve böylece toplantı nisabının aranmasına devam edilmesi gerektiği veya izleyen toplantılarda birbirini takip eden her üçüncü toplantının yeni bir genel kurul olarak kabul edilmesi ya da ikinci toplantıdan sonraki toplantıda artık nisap aranmaması ihtimalleri akıllara gelmektedir.

TTK 421/4'te ikinci ve üçüncü fıkralarda öngörülen nisabın sonraki toplantılarda da aranacağı belirtilmiş iken; TTK 421/1'de böyle bir düzenlemeye yer verilmemesi, yasa koyucunun burada bilinçli olarak sustuğu, başka bir deyişle sonraki toplantılar için ağırlaştırılmış nisabı benimsemek istemediği, toplantıya katılan pay sahiplerinin çoğunluğu ile karar alacağı izlenimi doğurmaktadır. Ancak yasa koyucunun anasözleşme için belirli bir sermaye oranına ulaşan ağırlaştırılmış nisap ile karar alınmasını arzu ettiği, bu nedenle ağırlaştırılmış nisabın sonraki toplantılarda da devam ettirilmesi gerektiği de savunulabilir.

Kanaatimizce, TTK 421/1 uyarınca, nisabın sağlanamaması nedeniyle anasözleşme değişikliği için yapılan 2. toplantıda, sermayenin üçte birini temsil eden pay sahiplerinin bulunmaması durumunda, hükmün lafzı, düzenleniş şekli ve Kanunun sistematığı gözönüne alındığında, izleyen toplantıları önceki toplantıların devamı saymamak, buna karşılık genel kurulun karar alma yeteneğinin bulunmadığını kabul ederek, izleyen toplantıyı yeni bir genel kurul toplantısı saymak daha yerinde olur.

Anasözleşme değişikliklerinde yasa koyucu ağırlaştırılmış nisaplarla karar almasını arzu ettiğinden, bir diğer ihtimal olarak ertelenen ikinci toplantıdan sonra yapılan genel kurul toplantısında nisap aranmaması gerektiği düşüncesini ise kabul etmeye imkân bulunmamaktadır.

III. GKY'NİN 28/1 HÜKMÜNE İLİŞKİN BAZI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. GENEL KURUL TOPLANTISININ "BAŞLAMA" ANI

GKY'nin 28/1. maddesi uyarınca, toplantı nisabının sağlanamamasına bağlı olarak, genel kurul, ancak toplantı başlamadan önce ertelenebilecektir.

Hükümde, başlamadan önce toplantının ertelenmesi düzenlendiğinden, toplantının “başlama” anının tespit edilmesi önem arz etmektedir²⁵.

GKY'nin 28. maddesinin ilk fıkrasında aynı cümle içinde hem toplantının başlaması hem de toplantının açılmasından, 23. maddesi, 34/3. maddesi ve İç Yönergenin 6. maddesinde ise toplantının açılmasından söz edilmektedir.

GKY'nin 23. maddesinde, “(1) Çağrısı yönetim kurulu tarafından yapılan toplantılar, iç yönergede yapılan belirlemeye uygun olarak, çağrısı yönetim kurulu dışındaki yetkililer tarafından yapılan toplantılar ise iç yönergede bu konuda belirleme yapılmamışsa bu yetkililer tarafından fiziki ve elektronik ortamda açılır.

(2) Genel kurul, açılışı müteakip bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesi uyarınca oluşturulacak toplantı başkanlığı tarafından yönetilir” denilmektedir.

İç Yönergenin 5/2. maddesine göre, toplantı yerine girişte, gerçek kişi pay sahipleri ile Kanunun 1527. maddesi uyarınca kurulan elektronik genel kurul sisteminden tayin edilen temsilcilerin kimlikleri, gerçek kişi pay sahiplerinin temsilcilerinin temsil belgeleri ile birlikte kimlikleri, tüzel kişi pay sahiplerinin temsilcilerinin de yetki belgelerinin kontrolü, yönetim kurulunca veya yönetim kurulunca görevlendirilen bir veya birden fazla yönetim kurulu üyesince yahut yönetim kurulunca görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından yapılmaktadır. Toplantı şirket merkezinin bulunduğu yerde, önceden ilan edilmiş zamanda yönetim kurulu başkanı ya da başkan yardımcısı veya yönetim kurulu üyelerinden birisi tarafından, Kanunun 418. ve 421. maddelerinde belirtilen nisapların sağlandığının bir tutanakla tespiti üzerine açılmaktadır (İç Yönerge 6). İç Yönergenin 6. maddesi hükmü uyarınca toplantıyı açan kişinin yönetiminde öncelikle önerilen adaylar arasından genel kurulun yönetiminden sorumlu olacak pay sahibi olma zorunluluğu da bulunmayan bir başkan²⁶ ve gerek görülürse başkan yardımcısı seçilmektedir.

Anılan hükümlerde yapılan düzenlemelerden görüleceği üzere, toplantının açılması toplantı başkanının seçilmesinden önce gerçekleşmektedir. Toplantının açılması ile toplantının başlaması kavramlarının söz konusu düzenlemelerde aynı anlamda kullanıldığı söylenebilir. Toplantının açılması

²⁵ GKY'nin 28. maddesi uyarınca, toplantının başlamasından önce veya toplantı başladıktan sonra erteleme kararı alınması mümkündür. GKY'nin 28. maddesi hükmü dikkate alındığında, toplantı başlamadan önce toplantı yetersayısına, toplantı başladıktan sonra ise karar nisabının bulunup bulunmamasına göre erteleme kararı alınabilecektir. Bu farklılığın, toplantıya ne zaman başlandığının önemini artıran bir sebep olduğu ortadadır.

²⁶ Toplantı başkanı ile ilgili olarak ayrıntılı bilgi için bkz. **Nurdan ORBAY ORTAÇ**, Anonim Şirket Genel Kurul Toplantı Başkanı, Ankara 2023.

ve toplantının başlaması aynı kavramlar olmakla birlikte, toplantının açılması/başlaması ile gündeme geçilmesi (GKY 28/2) birbirinden farklı olan hususlardır.

GKY'nin 28/1. maddesine göre erteleme yapılabilmesi için toplantının başlamaması/açılmaması, 2. fıkrasına göre erteleme yapılabilmesi içinse toplantının açılmasına rağmen gündeme geçilmemesi gerekmektedir. Bu nedenle erteleme kararı alınırken, kararın alınmasına neden olan olgu ve buna göre kararın alındığı an oldukça önem taşımaktadır.

GKY 28/1 uyarınca erteleme kararının, toplantı başlamadan önce alınması gerekli olduğundan, ileride erteleme kararının ne zaman alındığının ispatıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek birtakım ihtilafların önüne geçilmesi amacıyla bu tutanağa, toplantıya başlamadan önce erteleme kararının verildiğinin yazılması oldukça önemli olduğu gibi sadece yönetim kurulu üyelerinin değil, katılıyorsa Bakanlık temsilcisinin ve toplantıya katılmak için gelen fakat toplantı nisabını sağlayamayan ortakların da imza atması fayda sağlayacaktır.

Genel kurul toplantısına katılabilecekler listesinin aynı zamanda bir erteleme tutanağı olarak kullanılıp kullanılmayacağı da ayrıca değerlendirilebilir. Bu belgenin aynı zamanda bir erteleme tutanağı olarak kullanılabilmesi, bununla birlikte ayrı bir erteleme tutanağı hazırlanmasına da herhangi bir engel olmadığı düşüncesindeyiz. Anılan listenin yönetim kurulu tarafından hazırlanması gerekli olduğundan, bu tutanağın hazırlanması ve genel kurul erteleme tutanağı olarak kullanılması, nisabın sağlanıp sağlanmadığının tespiti açısından da kolaylık sağlayabilecektir.

B. TTK'DA VE ANASÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLEN BELİRLİ BİR NİSABA ULAŞILAMADIĞI TAKDİRDE ERTELEME KARARININ ALINACAĞI DÜZENLENMEMİŞSE ERTELEME KARARININ ALINIP ALINAMAYACAĞI VE GKY 28/1 HÜKMÜNÜN ELEŞTİRİSİ

TTK'da veya anasözleşmede öngörülen belirli bir nisaba ulaşılmadığı takdirde erteleme kararının alınacağı açıkça düzenlenmemişse, erteleme kararının alınıp alınamayacağı temel bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü TTK'da belirli bir nisaba ulaşılmaması durumunda erteleme kararı alınacağını öngören düzenlemeler (TTK 418, 421/1) bulunduğu gibi erteleme kararından söz edilmeyen ancak nisap öngören düzenlemeler de mevcuttur. Bu durumda nisabın arandığı ancak ertelemeye ilişkin düzenlemenin

bulunmadığı hallerde erteleme kararının alınmasının gerekli veya mümkün olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

GKY'nin 28. maddesinde, *“Toplantı başlamadan önce, Kanun ve esas sözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının sağlanamaması veya toplantı sırasında yapılan yoklama sonucunda toplantı açılmadan önceki hazır bulunan pay listesine göre hesaplanan karar nisabı kadar payın temsil edilmediğinin anlaşılması halinde toplantı ertelenir.”* denilmektedir.

Hükmün sözüne göre, toplantı başlamadan önce Kanunda veya anasözleşmede düzenlenen asgari toplantı nisabının sağlanamaması veya toplantı sırasında karar nisabının bulunmadığının anlaşılması halinde, genel kurul toplantısının ertelenebileceği açıkça düzenlenmemiş olsa bile genel kurul toplantısının ertelenmesi gerekecektir.

TTK 418 uyarınca, ilk toplantıda nisap sağlanamazsa, ikinci toplantıda nisap aranmayacaktır. Yine TTK 421/1'e göre, 1. toplantıda nisap sağlanamazsa, 2. toplantı yapılacak, bu toplantıda da nisaba ulaşılamazsa artık erteleme kararı verilememesi ve kararın alınmadığının kabul edilmesi gerekecektir. Zira bu hükümlerde, erteleme açıkça düzenlenmiştir. Daha sonra aynı amaçla yapılacak toplantı yine 1. toplantı sayılacaktır.

TTK 421/4 ise izleyen toplantılarda da aynı nisabın aranacağından söz edilmesi ve devam eden toplantılarda bir türlü kararın alınmadığının tespit edilememesi olasılığı nedeniyle sorunlu görünmektedir. Buna karşılık, TTK 418 ve 421/1'de olduğu gibi Kanunda açıkça erteleme sınırlarının düzenlendiği haller dışında, GK 28/1 uyarınca toplantı nisabının bulunmaması nedeniyle toplantının ertelenmesi durumunda, erteleme toplantılarının ne zamana kadar devam edeceği problemi ile karşılaşılacaktır. Bu nedenle, Kanunda erteleme açıkça düzenlenmediği, erteleme zamansal sınırının çizilmediği veya sayı sınırı konulmadığı durumlarda, nisabın bulunmaması nedeniyle erteleme kararı alınmaması, bunun yerine toplantı nisabının mevcut olmaması nedeniyle ilgili gündem maddesinin görüşülememesi, oylamaya sunulmaması ve karara bağlanmaması gerekir²⁷. Böyle bir durumda yalnızca toplantı yetersayısının bulunmaması nedeniyle kararın alınmadığının²⁸ tutanağa yazılması mümkün ve yeterli olacaktır.

²⁷ İMREGÜN, s. 144

²⁸ MOROĞLU, genel kurul kararlarının nitelikleri bakımından olumlu ve olumsuz kararlar olarak ayrılabilirliğini, olumlu kararın genel kurulda yapılan bir önerinin kabulüne, olumsuz kararın ise böyle bir önerinin reddine ilişkin bir karar olduğunu, bir önerinin kanun veya anasözleşme ile öngörülmesi olan oy çoğunluğunu sağlayamaması halinde genel kurul kararının meydana gelmemiş olduğunun değil, önerinin reddedildiğinin, yani bir red YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

Aksi takdirde, TTK'da toplantı nisabının bulunduğu ancak erteleme için açıkça düzenlenmediği tüm hallerde izleyen genel kurul toplantılarının ne zamana kadar devam edeceği belirsizlik arz edecektir.

GKY'nin 28. maddesinde, Kanunda veya anasözleşmede düzenlenen asgari toplantı nisabının sağlanamaması halinde, genel kurul toplantısının ertelenmesine ilişkin bu hükmün hukuken isabetli olmadığı, TTK'ya da aykırı olduğu, zira TTK'da GK'nin 28/1 hükmüne dayanak oluşturacak bir yasal düzenleme bulunmadığı, toplantı nisabı bulunmaması durumunda genel kurul toplantısının ertelenebilmesi için açıkça TTK 418 ve TTK 421/1'de olduğu gibi Kanunda veya anasözleşmede açık hüküm bulunması gerektiği düşüncesindeyiz.

C. GÜNDEMDE YER ALAN KONULARIN FARKLI TOPLANTI NİSAPLARI İLE KARAR ALINMASINI GEREKTİRMESİ HALİNDE ERTELEME KARARININ ALINMASI

Toplantı gündeminde, TTK 418 uyarınca basit (olağan) toplantı nisabıyla karar alınabilecek haller olabileceği gibi TTK 421'de sayılan durumlar gibi

kararının meydana gelmiş olduğunun kabulü gerektiğini, kanun veya anasözleşmede öngörülen oy çokluğunun genel kurul kararının mevcudiyeti şartı olmayıp sadece genel kurulda yapılan bir önerinin kabulü yani olumlu karara bağlanabilmesinin şartı olduğunu ifade etmektedir. **MOROĞLU**, Hükümsüzlük, s. 16, 144. **İMREGÜN** ise kararın belli oranda oyun, genel kurulda aynı yönde kullanılması ile oluşan bir hukuki işlem olduğunu, ortada şeklen de olsa bir karardan söz edebilmek için yasanın ve sözleşmenin öngördüğü oranda oyun öneri lehine kullanılmış olması gerektiğini, yeterli oranda oyun aynı yönde kullanılmaması durumunda kararın doğmayacağını belirtmektedir. **İMREGÜN**, Anonim Ortaklıklar, s. 149. **ZENGİN**, oylama neticesinde en az karar nisabı kadar olumlu oyun kullanılması durumunda teklifin kabul edildiği, yine en az o sayıda olumsuz oyun varlığı halinde önerinin reddedildiği sonucuna varılması gerektiği, karar yetersayısına ulaşacak kadar olumlu oyun elde edilemediği her durumda hukuken bir kararın oluşmadığının veyahut olumsuz bir kararın meydana geldiğini kabul etmenin de mümkün görülemeyeceği görüşündedir. **ZENGİN**, s. 53, 54. Biz olumlu ve olumsuz karar ile bir kararın alınması için gerekli olan sayıda olumlu oyun bir araya gelmesi hallerinin birbirinden farklı olduğunu, olumlu ya da olumsuz bir karar alınabilmesi için kanun veya anasözleşmede belirtilen sayıda olumlu oya ihtiyaç duyulduğunu olumsuz oyların bir araya gelmesiyle bir kararın oluşamayacağı kanaatindeyiz. Örneğin kâr payı dağıtılmamasına ilişkin olumsuz karar önerisi gerekli sayıda olumlu oyun bir araya gelmesiyle olumsuz bir karar önerisi şeklinde kabul edilmiş olacaktır. Buna karşılık, kâr payı dağıtılmasına ilişkin olumlu karar önerisinin kabul edilmesi için yeterli sayıda olumlu oy mevcut değilse karar alınamamış, başka bir deyişle red kararı meydana gelmiş olacaktır. Bu ihtimalde, red kararının meydana gelmiş olduğunun kabul edilebilmesi için kanun ve anasözleşmede karar alınabilmesi için öngörülen sayıda olumsuz oya ihtiyaç bulunmamaktadır.

ağırlaştırılmış toplantı nisabını gerektiren haller de yer alabilecektir. Bu durumda acaba toplantı başlamadan önce erteleme kararı verilirken birbirinden farklı olan bu toplantı nisaplarından hangisi dikkate alınacaktır?

Böyle bir durumda, TTK 418 uyarınca sağlanması gereken toplantı nisabının, toplantıya başlanması açısından yeterli olacağı, ağırlaştırılmış toplantı nisabının geçerli olduğu gündem maddesine gelindiğinde ise yukarıda varmış olduğumuz sonuca bağlı olarak ikili bir ayırım yapılması gerektiği, Kanunla erteleme düzenlendiği hallerde erteleme kararı alınması, Kanunla erteleme düzenlenmediği hallerde ise erteleme kararı yerine toplantı nisabı bulunmadığının tespitiyle yetinilmesinin kabulü gerektiği kanaatindeyim.

Bu durumda, gündemde yer alan konulara göre, toplantı nisabına ulaşılan konularda, müzakere ve oylama neticesinde karar yetersayısı mevcut ise kararın alınması, toplantı nisabına ulaşılmayan ve Kanunda erteleme yapılacağına ilişkin düzenlemenin bulunduğu konularda erteleme kararı alınması, Kanunda erteleme kararı düzenlenmemişse toplantı nisabı bulunmadığının tespitinin gerekeceği görüşündeyiz.

Bununla birlikte, yalnızca ağırlaştırılmış yetersayılarla karar alınmasını gerektiren bir genel kurul toplantısında, toplantı yetersayısının ağırlaştırılmış nisaba göre belirlenmesi, toplantı yetersayısı bulunmuyorsa ve Kanunda erteleme öngörülmüşse erteleme kararı alınması söz konusu olacaktır.

D. TOPLANTI BAŞKANININ ANASÖZLEŞME İLE BELİRLENMESİ

Genel kurul toplantılarını yönetecek olan toplantı başkanı, uygulamada genel kurul tarafından seçilmektedir (GKY 14). Toplantı başkanı adayı genellikle çoğunluk pay sahipleri tarafından önerilmekte ve çoğunluğun iradesine göre belirlenmektedir. Çoğunluk pay sahipleri aynı zamanda yönetim kurulu üyelerini de seçtiğinden, uygulamada genellikle yönetim kurulu başkan veya üyelerinden biri toplantı başkanı olarak seçilmekte, yönetim kurulu üyeleri ile toplantı başkanı bu şekilde örtüşmektedir. Toplantı başkanının yönetim kurulu başkanı veya üyesiyle aynı kişi (veya bu kişilerin işaret ettiği kişiler) olması, birçok durumda toplantı başkanının keyfi bir biçimde hareket etmesi sonucunu doğurabilmekte, böylece genel kurul toplantılarının, GKY'nin 39. maddesinde belirtildiği şekilde tarafsız, dürüst ve özenli bir şekilde yapılamadığı gözlemlenmektedir.

Zira yönetim kurulu başkanı veya üyesi, pay sahipleri tarafından bilgi alma hakkının kullanılması suretiyle kendisine soru(lar) yöneltildiğinde, yönetim kurulu üyesi sıfatıyla bir taraftan soruları cevaplamak zorunda kalacak, böylece yönetim kurulu faaliyetlerinin şirketin menfaatine olduğunu savunması gerekecek, kendisini pay sahipleri ile yapılan birtakım tartışmaların ortasında bulacak ve ister istemez tarafsızlığını²⁹ yitirecek veya tarafsız davranmamakla itham edilecektir.

Gerçekten de bu şekilde tarafsızlığını yitiren (veya yitirdiği iddia edilen), azınlık pay sahipleri veya bireysel pay sahipleri ile husumet içerisinde (örneğin daha önce sorumluluk davası açılarak şirketi zarara uğrattığı iddia edilen) ve menfaat çatışmalarının ortasında bulunan bir toplantı başkanından tarafsız bir biçimde toplantıyı yürütmesini beklemek oldukça zor görünmektedir³⁰.

Toplantı başkanının görevleri, GKY EK-5 Örnek İç Yönergenin 8. maddesinde toplu olarak sayılmıştır. Toplantı başkanlığının görev ve yetkilerinden özellikle gündem çerçevesinde genel kurul çalışmalarının yönetilmesi, Kanunda belirtilen istisnalar haricinde gündem dışına çıkılmasının önlenmesi, toplantı düzeninin sağlanması, bunun için gerekli tedbirlerin alınması, müzakere edilen hususlara ilişkin karar, tasarı, tutanak, rapor, öneri ve benzeri belgelerin genel kurula okunması ya da okutulması ve bunlarla ilgili konuşmak isteyenlere söz verilmesi, oy hakkından yoksun olanların anılan maddede belirtilen kararlarda oy kullanmalarının önlenmesi, oy hakkına ve imtiyazlı oy kullanımına Kanun ve anasözleşme uyarınca getirilen her türlü sınırlamanın gözetilmesi, genel kurul çalışmalarına ait tutanakların düzenlenmesinin sağlanması, itirazların tutanağa geçirilmesi,

---

²⁹ Genel kurul toplantı başkanı aynı zamanda pay sahibi ve yönetim kurulu üyesi ise bir taraftan toplantı başkanı olarak toplantıyı yönetecek, diğer taraftan yönetim kurulu başkanı sıfatıyla hesap dönemi içerisindeki yönetim kurulu faaliyetlerini genel kurula anlatacak, pay sahiplerinin bilgi alma haklarını kullanmaları sonucunda sorulara cevap verecek ve nihayetinde bizatihi kendisi pay sahibi olarak müzakerelere katılabilecektir. Bu bağlamda, anılan kişi(ler)in üç statüsü bünyesinde topladığını söylemek yanlış olmayacaktır. İMREGÜN, görüşmeler sırasında, başkanın kendisine de söz vererek kişisel görüşünü açıklayabileceğini, bunun başkanın tarafsızlıktan ayrıldığını göstermeyeceğini ve başkanlıktan ayrılmasını gerektirmeyeceğini belirtmektedir. İMREGÜN, Anonim Ortaklıklar, s. 145.

³⁰ Necat AZARKAN, Anonim Şirket Genel Kurul Toplantılarını Kim Yönetir? Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 17-18, Sayı: 26-27-28-29, Yıl:2012-2013, s. 87. Yazar, yönetim kurulu başkanının veya üyelerinin gerek genel kurul tarafından yapılacak seçimle gerek anasözleşme ile toplantı başkanı olarak belirlenmemesi gerektiğini ifade etmektedir.

karar ve tutanakların imzalanması, toplantıda alınan kararlara ilişkin lehte ve aleyhte kullanılan oyların hiçbir tereddüde yer vermeyecek şekilde toplantı tutanağında belirtilmesi göz önüne alındığında, toplantı başkanının, görevini Kanuna, GKY'ye ve ilgili mevzuata uygun olarak tarafsız, dürüst ve özenli şekilde yapmasının genel kurul toplantılarının işlevini sağlayabilmesi açısından ne kadar önemli olduğuna şüphe yoktur.

TTK 419 ve GKY'nin 14. maddesi uyarınca, uygulamada hemen hemen hiç rastlanılmamakta ise de toplantı başkanının kim olacağına anasözleşme ile öngörülebilmesi, hatta belirli pay gruplarından toplantı başkanının seçilmesi de mümkündür³¹. Bununla birlikte, toplantı başkanının anasözleşme ile belirlenmesi, beraberinde bazı sorunları da getirebilecek niteliktedir³². Bu ihtimalde artık toplantı başkanının her toplantıda genel kurul tarafından seçimi söz konusu olmayacak, anasözleşme ile belirlenen toplantı başkanı, görevini seçim olmaksızın icra edecektir. Şayet kuruluş anasözleşmesinde öngörülmemiş ise toplantı başkanlığını yapacak kişinin anasözleşmeyle belirlenmesine ilişkin hüküm de, TTK 421 uyarınca ağırlaştırılmış nisaplarla alınacak genel kurul kararıyla anasözleşmeye konulacaktır. Bu durumda, aslında toplantı başkanının seçimle veya anasözleşme ile belirlenmesinin çok da farklılık arz etmediği, hatta anasözleşme hükmüyle belirlenmesinin uygulama açısından kolaylık sağlayacağı dahi ifade edilebilir. Ancak diğer taraftan, nasıl olsa toplantı başkanı olduğunu bilen bir kişinin genel kurul toplantılarını tarafsız ve objektif bir şekilde yönetmeyebileceği, özensiz hareket edebileceği de rahatlıkla söylenebilir.

Toplantı başkanı anasözleşme ile belirlenmesine rağmen, genel kurul tarafından toplantı başkanı seçilmesi ihtimali de akla gelmektedir³³. Öğretide, anasözleşme ile belirlenen toplantı başkanının toplantıyı yönetmeye hazır

³¹ Böyle bir durumda, TTK 478 uyarınca, toplantı başkanı seçilebilme hakkı tanınan payların imtiyazlı olup olmadığı meselesi gündeme gelebilecektir.

³² Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. bkz. **Necat AZARKAN**, Anonim Şirket Genel Kurul Toplantılarını Kim Yönetir? Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 17-18, Sayı: 26-27-28-29, Yıl:2012-2013.

³³ Bunun dışında, toplantı başkanının genel kurul tarafından seçilmesi durumunda veya anasözleşme ile belirlenmesi halinde aynı toplantıda genel kurul toplantı başkanını görevden alabilecek midir? Öğretide, genel kurulun seçmiş olduğu bir başkanın toplantıyı gereği gibi yönetmemesi durumunda, daha sonra açılacak bir iptal davası ile karşılaşmamak adına genel kurulun yeni bir toplantı başkanı seçmesinin dava ekonomisi açısından fayda sağlayacağı ifade edilmiştir. Bununla birlikte, toplantı başkanının anasözleşme ile tespit edildiği durumlarda, toplantı başkanının genel kurul tarafından değiştirilebileceğinin kabulü anasözleşmeye aykırılık taşıyacağı da ileri sürülebilir.

olmasına ve herhangi bir engel olmamasına rağmen genel kurulun bir başkasını toplantı başkanı olarak seçmesi durumunda, seçim kararının ve buna bağlı olarak toplantıda alınan kararların iptal edilebilir olduğu belirtilmiştir³⁴.

Çalışma konumuz açısından, toplantı başkanının anasözleşme ile belirlenmesi durumunda karşılaşılabilecek temel sorunlardan birisi, toplantı başkanının toplantıya gelmemesi durumunda nasıl hareket edilmesi gerektiğidir. Anasözleşme ile belirlenen toplantı başkanının toplantıya gelmemesi durumunda toplantının ertelenmesi veya toplantı başkanının toplantıya gelmediğinin tespit edilmesi suretiyle genel kurul tarafından toplantı başkanının seçilebilmesi düşünülebilir.

Toplantı başkanının anasözleşme ile belirlenmesi durumunda toplantı başkanı toplantıya gelmediğinde, toplantının erteleneceğinin kabulü halinde, TTK'da ve hatta Yönetmelikte öngörülmeyen fiili bir erteleme nedeninin ortaya çıkması söz konusudur.

Öğretide, başkanın anasözleşmede gösterilmesine rağmen toplantıya gelmemesi durumunda, genel kurulun toplantı başkanını seçmesi gerektiği belirtilmiştir³⁵. Aksi takdirde, anasözleşmede toplantı başkanı olarak belirlenen kişi toplantıya gelmeyerek toplantının ertelenmesini sağlama imkanına kavuşabilecektir. Burada en azından anasözleşme ile belirlenen toplantı başkanının sadece ilk toplantıya gelmemesinin toplantının ertelenmesine neden olabilmesi, ancak ikinci toplantıya da gelmemesi halinde, genel kurulun toplantı başkanını seçebilmesinin kabulünü öngören bir düzenlemenin yapılması, şirketin işleyişini akamete uğratmaması açısından faydalı olabilecektir. Genel kurul toplantılarının birçok defa ertelenmesi, şirketin kısa zamanda alabileceği kararların alınamaması nedeniyle rekabette geride kalmasına, belirli bir süre organsız kalmasına ve benzeri olumsuzluklara da neden olabilir. Hatta anasözleşme ile belirlenen toplantı başkanı, genel kurul toplantılarına katılmayarak, şirketin kilitlenmesine dahi yol açabilir.

Toplantı başlamadan önce erteleme tutanağının yönetim kurulu üyesi mi yoksa anasözleşme ile belirlenmiş toplantı başkanı tarafından mı düzenlenmesi gerektiği ayrıca değerlendirilebilir. Böyle bir durumda, toplantı henüz başlamadığı için toplantı başkanının görev ve yetkisinin de

³⁴ MOROĞLU, Hükümsüzlük, s. 136; AZARKAN, s. 82.

³⁵ İMREGÜN, Anonim Ortaklıklar, İstanbul 1989, s. 141; Hasan PULAŞLI, Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt I, Ankara 2018, s. 928.

başlamadığı, dolayısıyla bu aşamada yönetim kurulu başkanının veya üyesinin erteleme tutanağını düzenlemeye yetkili olduğu söylenebilir.

E. TOPLANTI NİSABINI SAĞLAYAMAYAN ORTAKLARIN, NİSABIN BULUNUP BULUNMADIĞI KONUSUNDA İNCELEME YAPIP YAPAMAYACAĞI

Çoğunluk pay sahibi (sahipleri) herhangi bir nedenle (keyfi bir biçimde dahi) genel kurul toplantısına katılmamak ve gerekli olan nisabın sağlanamamasını temin etmek suretiyle, TTK 418 ve GKY 28/1 uyarınca genel kurul toplantılarını iradi olarak erteletme imkanına sahiptirler. Hatta bu sermaye çoğunluğu, GKY 28/2 uyarınca, nisaplar mevcut olsa bile gündeme geçilmeden önce yapılacak bir oylamada alınacak genel kurul kararı ile de toplantıyı erteleyebilirler.

Böyle bir durumda, toplantının yapılabilmesi için gerekli nisabı sağlayamayan pay sahipleri, pay devirlerini (pay devir sözleşmelerini³⁶), pay defterinde bulunan kayıtları, 6362 sayılı Kanununun 13. maddesi uyarınca kayden izlenen paylar ile hamiline yazılı paylar bakımından Merkezi Kayıt Kuruluşundan sağlanan pay sahipleri çizelgesini inceleme yetkisine sahip midirler?

Toplantı nisabını sağlayamayan ortakların (ve her bir pay sahibinin), GKY'nin 15. maddesine göre, genel kurul toplantısında hazır bulundurulması gereken pay defterinden, kimlerin hangi tutarda paya sahip olduğunu kontrol etmeye hakkının bulunduğu, bu bağlamda yukarıda örnekleyici biçimde sayılan bilgi ve belgeleri inceleme hakkına sahip oldukları, yönetim kurulu üyelerinin, bu bağlamda gerçekleştirilen incelemede bu ortaklara yardımcı olmakla yükümlü oldukları, ayrıca görevlendirilmişse bu incelemeyi sağlama yükümlülüğünün Bakanlık Temsilcisinin görevi içerisinde kaldığı kanaatindeyim.

Herhangi bir haklı neden yok veya aslında nisap sağlanmış iken erteleme kararı alınmışsa, toplantının ertelenmesini sağlayan çoğunluk pay sahiplerinin, erteleme nedeniyle şirketin zarara uğraması ihtimalinde sorumluluğu söz konusu olacak mıdır? Her ne kadar genel kurulda alınan kararlar dolayısıyla pay sahiplerinin sorumluluğunun bulunmadığı kabul

³⁶ Pay sahiplerinin, pay devir sözleşmelerini inceleme hakkına sahip olup olmadıkları, örneğin pay devir sözleşmelerinin ayırtım gücünün bulunamaması, şekil şartlarına uyulmaması veya muvazaa gibi nedenlerle kesin geçersiz olduğunu ileri sürme imkânına sahip olup olmadıkları da ayrıca değerlendirilebilir.

edilmekte ise de, burada genel kurul tarafından alınan bir karar değil, çoğunluk pay sahiplerinin genel kurul toplantısının yapılmasını keyfi bir biçimde engellemeleri nedeniyle ortaya çıkan bir zarar söz konusudur. Bu ihtimalde şartları gerçekleştiği takdirde, anılan pay sahiplerinin genel hükümlere göre sorumluluğunun doğabileceği kanaatindeyim.

F. TOPLANTI BAŞLAMADAN ÖNCE VEYA TOPLANTI SIRASINDA TOPLANTININ ERTELENMESİ HALİNDE İKİNCİ TOPLANTININ NE ZAMAN YAPILMASI GEREKTİĞİ

TTK 409'a göre, olağan genel kurul toplantısının her faaliyet dönemi sonundan itibaren üç ay içinde yapılacağı düzenlenmiştir.

TTK 420 uyarınca, finansal tabloların ve buna bağlı konuların müzakeresi bir ay sonraya bırakılmaktadır. GKY 10/4'e göre de, "*Azlığın istemi üzerine, Kanununun 420 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca genel kurul toplantısının, toplantı başkanının kararıyla bir ay sonraya ertelenmesi halinde, erteleme kararı, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir ve internet sitesi açmakla yükümlü olan şirketlerin internet sitelerinde karar tarihinden itibaren en geç beş gün içinde yayımlanır. Ertelenen genel kurul bir ay sonra yapılmak üzere, çağrı usulüne uyularak tekrar toplantıya çağrılır.*"

TTK 421/1'de ilk toplantıda öngörülen toplantı nisabı elde edilemediği takdirde, en geç bir ay içinde ikinci bir toplantının yapılabileceği düzenlenmiştir.

Oysa, GKY'nin 28/1. maddesine göre, toplantı başlamadan önce veya toplantı sırasında toplantının ertelenmesi halinde ikinci toplantının ne zaman yapılması gerektiğine ilişkin bir düzenleme TTK'da veya GKY'de bulunmamaktadır. TTK 421/4'te de, izleyen toplantıların ne zaman yapılacağı düzenlenmemiştir.

Erteleme halinde, (TTK 409 ve 420³⁷, GKY 10/4 ve TTK 421/1'de olduğu gibi) ikinci toplantının ne zaman yapılacağına ilişkin bir hüküm bulunması,

³⁷ TTK 420'de öngörülen bir aylık sürenin asgari bir süre mi (**Ünal Tekinalp**, "Azınlığın Bilançonun Onaylanmasına İlişkin Müzakerenin Ertelenmesi İstemi Sorunlar, Düşünceler", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. XLII, 1976, s. 240; **Ömer TEOMAN**, "Azınlığın Bilanço Görüşmelerinin Ertelenmesini İsteme Hakkı (TTK 377) Konusundaki Yargıtay Kararları Sempozyumu, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1988, s. 84-85), yoksa sabit (mutlak) bir süre mi (**Hayri DOMANIÇ**, Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması, TTK. Şerhi II, İstanbul, 1988, s. 626; **TEOMAN**, Müzakerenin Ertelenmesi, s. 97; **ORBAY ORTAÇ**, s. 169) olup olmadığı tartışmalıdır.

keyfi birtakım uygulamaların önüne geçeceği gibi sorumluluğu gerektiren bir durumla karşılaşıldığında daha nesnel değerlendirmelerin yapılabilmesine imkân sağlayacaktır.

TTK 420 ile aynı doğrultuda olan GKY'nin 10/4 hükmü, “toplantının bir ay ertelenmesinden”, TTK 421/1 “en geç bir ay içinde ikinci toplantının yapılmasından”, söz etmekte, TTK 418 ve GKY'nin 28. maddesi ise ikinci toplantının yapılabilmesi için herhangi bir süre öngörmemektedir. TTK 420 ve 421'deki sürelerin TTK 418 ve GKY'nin 28. maddesine kıyasen uygulanması akla gelmektedir. Fakat, bu ihtimalde de, TTK 420'nin mi yoksa 421'in mi kıyasen uygulanmasının hukuken daha doğru olacağı değerlendirilmelidir. TTK 420 uyarınca toplantının bir ay sonraya bırakılması (ertelenmesi) hükmü, toplantının mutlaka bir ay içerisinde yapılmasını zorunlu kılan bir hüküm olmayıp, ertelenme amacına uygun olarak en erken bir ay sonra toplantının yapılabileceği şeklinde anlaşılmalıdır. Azınlık pay sahiplerinin finansal tabloları inceleyerek bunlar hakkında sağlıklı bilgi edinebilmesi ile finansal tabloların itiraza uğrayan noktalarının cevaplanmasının, hükmün amaçları arasında yer aldığı düşünüldüğünde, azami bir süre belirlenmeyerek, toplantının bir ay sonra yapılabilmesine ilişkin düzenlemenin bu bağlamda isabetli olduğu söylenebilir. Diğer taraftan, TTK 421'de salt nisabın sağlanamaması nedeniyle yapılan ertelemelerde, böyle bir amaç bulunmadığından yasa koyucunun bir an önce (en geç bir ay içinde) toplantının yapılmasını arzu etmiş olduğu düşünülebilir. TTK 418 ve GKY'nin 28. maddesinde de erteleme nedeniyle yapılacak ikinci bir toplantı sözkonusu olduğundan, en geç bir ay içinde toplantının yapılmasını öngören TTK 421/1 hükmünün kıyasen uygulanmasının daha uygun olduğu sonucuna varılabilir. Hatta TTK 421/1'de nitelikli yetersayıların bulunduğu, yasa koyucunun bu süreyi pay sahiplerinin ve yönetim kurulunun yetersayıların sağlanması açısından çeşitli girişimler ve değerlendirmeler yapabilmesi için öngörmüş bir süre olarak da düşünmüş olacağı söylenebilir. Bununla birlikte, TTK 418'de ertelenen genel kurul toplantısında artık yasanın deyişiyle “nisap da aranmayacağından”, bu süreyi kıyasen uygulanabileceğini kabul etmiş olduğumuz TTK 421/1'de yer alan “en geç bir ay içinde” süresinden daha kısa bir süre olarak anlamının³⁸ (başka bir deyişle herhangi bir süre kısıtı olmaksızın genel kurul toplantısının bir an

³⁸ TTK 414 uyarınca, genel kurul toplantı çağrısı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılabildiğinden ve toplantı çağrısının yayınlanmasının da en erken iki gün alabileceği düşünüldüğünde, genel kurul toplantısının toplamda yaklaşık olarak 18 günde yapılabileceği söylenebilecektir.

önce yapılabilmesinin), TTK 418 kapsamında alınacak kararlar (yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi, süreleri ve ibrası, kârın kullanım şekli, dağıtılacak kâr ve kazanç paylarının oranlarının belirlenmesi, bağımsız denetçinin seçimi gibi) dikkate alındığında, şirket menfaatleri açısından daha faydalı olabileceği düşüncesindeyiz.

Öte yandan, TTK 420 hükmünde bir ay sonra toplantının yapılabilmesinin düzenlenmesi tam bir ay sonra değil, fakat en az bir ay sonra şeklinde anlaşılabilmesinden sonraki toplantının bu sefer de, en geç ne zaman yapılabilmesi konusunda tartışmalar doğuracaktır. GKY'nin 28/4. maddesinde, TTK 420'de olduğu gibi toplantının yine bir ay sonraya erteleneceği düzenlenmiştir. Burada, her ne kadar TTK 420 uyarınca azınlığın genel kurul toplantısını talep ederken herhangi bir gerekçe ileri sürmek zorunda olmadığı kabul edilmekte ise de, GKY'nin 28/4. maddesi de dikkate alınarak, bir aydan az olmamak koşuluyla TTK 420/2'de finansal tabloların itiraza uğrayan ve tutanağa geçmiş bulunan noktaları varsa ilgililerin dürüst hesap verme ölçüsü uyarınca cevap vermesi gereken süre ile azınlığın finansal tablolar hakkında değerlendirme yapabilmesi ve müzakeresi için gerekli olan bir süre sonra ikinci toplantının yapılabilmesini kabul etmek gerekir.

Yönetim kurulunun TTK 420'deki sürenin belirlenmesi sırasında keyfi davranmaması, toplantının yapılmaması nedeniyle ortaya çıkabilecek sorunları da özenle değerlendirmesi uygun olacaktır. Buna uygun davranılmadığı ve şirketin ya da azınlık pay sahiplerinin zarara uğraması durumunda yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu da gündeme gelebilir.

GKY 11/1-e'ye göre, "*ilk toplantının herhangi bir nedenle ertelenmesi üzerine genel kurul yeniden toplantıya çağrılıyor ise, erteleme sebebi ile yapılacak toplantıda yeterli olan toplantı nisabı*"nın belirtilmesi gerekir. Böyle bir hükme yer verilmesi, pay sahibinin erteleme sebebine göre, toplantıya katılmalarının teşvik edilmesinden fayda sağlayabilir.

GKY'nin 10/3 maddesi uyarınca, "*Çağrısı yapılan ilk toplantıda nisabın temin edilememesi halinde, genel kurul aynı usulle yeniden toplantıya çağrılır. İlk toplantının ilan metnine, nisabın sağlanamaması halinde yapılacak ikinci toplantının çağrısına dair konulan hükümler geçersizdir*". Hükmün amacı, genel kurul çağrısının pay sahipleri nezdinde oluşturulmak istenen uyarıcı işlevinin etkinliğinin sağlanmasıdır. Zira aynı ilanla iki toplantının çağrı zamanının belirlenmesine nazaran, genel kurul çağrı ilanlarının ayrı ayrı yapılması aynı etkiyi göstermeyecektir. Ayrıca çağrı usulünde ortaya çıkabilecek aykırılıkların etkisinin ortaya çıkarabileceği sorunların da böylece azaltılması mümkün olacaktır. Buna ek olarak, GKY'nin bu hükmü ilk toplantı ilan metninde, nisabın sağlanamamasına

bağlı olarak yapılacak ikinci toplantının zamanının da baştan belirlenmesini engellemektedir. Yönetim kurulu böylece ikinci toplantının yapılmasına ilişkin süre açısından daha esnek davranabilecektir.

G. TTK 421/2, 3 VE 4 HÜKÜMLERİ KAPSAMINDA NİSAP BULUNMAMASI NEDENİYLE YAPILAN SONRAKİ TOPLANTILARIN ERTELEME TOPLANTISI OLARAK KABUL EDİLİP EDİLEMEYECEĞİ

TTK 421/4'te, ikinci ve üçüncü fıkralarda, öngörülen nisaplara ilk toplantıda ulaşılmadığı takdirde izleyen toplantılarda da aynı nisabın aranacağı kabul edilmiştir. Bununla birlikte, izleyen toplantıların ilk toplantının devamı sayılıp sayılmayacağı hükümden anlaşılamamaktadır.

TTK 421/4'te ikinci (oy birliği ile alınan kararlar) ve üçüncü (sermayenin en az yüzde yetmişbeşini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınan kararlar) fıkralarda öngörülen nisaplara ilk toplantıda ulaşılmadığı takdirde izleyen toplantılarda da aynı nisabın aranacağı açıkça düzenlenmiştir. Oysa TTK 421/1'de anasözleşme değişikliği için ilk toplantıda sermayenin en az yarısını, ikinci toplantıda ise sermayenin en az üçte birini temsil eden pay sahiplerinin genel kurul toplantısında hazır bulunmaları gerektiği belirtilmesine rağmen daha sonraki toplantılarda bu nisabın bulunmasının gerekli olup olmadığına ilişkin olarak bir düzenleme yapılmamıştır.

TTK 421/2 ve 3'te öngörülen toplantı nisabına ulaşılmaması durumunda, izleyen toplantılardan söz edilmesi (TTK 421/4), nisaba ulaşılmaması durumunda yapılacak sonraki toplantıların bir erteleme toplantısı olduğunu düşündürmektedir. TTK 418'de de açıkça ertelemeden söz edilmemekte, ilk toplantıda nisaba ulaşılmadığı takdirde 2. toplantıda nisap aranmamasından söz edilmektedir. Bununla birlikte, böyle bir durumda sonraki toplantılarda da anılan nisaba ulaşılmadığı takdirde erteleme ne zamana kadar devam edeceği belirsizdir. TTK 421/4'te de "izleyen toplantılar" diyerek, açıkça izleyen toplantıların yapılabileceğinden söz etmekle birlikte, genel kurul toplantılarını erteleme ne zamana kadar devam ettirileceği açıklanmamıştır. Hüküm bu yönüyle sorunlu olup, genel kurul toplantılarının herhangi bir zamansal sınırlama olmaksızın, sürekli bir biçimde ertelenmesine yol açabilir.

Öte yandan TTK 421/1'e kıyasen, ilk toplantıdan sonraki toplantının erteleme toplantısı, daha sonraki toplantının ise ilk toplantı olarak kabul edilmesi düşünülebilir.

Diğer taraftan, izleyen toplantılardan söz edilmesine rağmen açıkça bir erteleme hükmüne yer verilmediğinden, ilk toplantıda belirtilen nisaplara ulaşılmadığı takdirde, sonraki toplantılardan her birini yeni bir toplantı (ilk toplantı) olarak kabul etmeye müsait olduğu, başka bir deyişle ertelenen toplantılarda da aynı yetersayının devam ettirilmek istendiği, burada yasa koyucunun sadece nisabın sonraki toplantılarda aranacağına vurgu yapmak istediği ileri sürülebilir.

İlk toplantıdan sonraki toplantının (veya ilk toplantıdan sonraki toplantıların tamamının) bir erteleme toplantısı olarak kabul edilmesi nisap açısından bir farklılık yaratmıyor ise de, ilk toplantı için verilen vekaletin sonraki toplantılarda da geçerli olup olmayacağı ve toplantının gündemi gibi bazı konular açısından farklılıklar yaratacağından önem taşımaktadır.

Kişisel kanaatimiz, yasa koyucunun TTK 421/3 ve 4 hükümlerinde, sonraki toplantının veya toplantıların birer erteleme toplantısı olarak düzenleme amacını taşımadığı, yalnızca sonraki toplantılarda da aynı nisabın uygulanmasına vurgu yapmak istediği düzenlemeler olarak kabulü gerektiği yönündedir. Zira aynı hükmün 1. fıkrasında açıkça sonraki toplantıda ertelemeden söz ediyorken, hemen sonraki fıkralarda ertelemeden hiçbir şekilde söz etmemesi karşısında yasa koyucunun toplantıyı (toplantıları) erteleme amacının bulunmadığı düşüncesindeyiz.

H. ERTELEME TOPLANTISINDA GÜNDEMİN DEĞİŞTİRİLİP DEĞİŞTİRİLEMEYECEĞİ SORUNU

GKY 21/2, c. son'da, "*Gündemin değiştirilmemesi kaydıyla, nisabın yokluğu, azlığın talebi veya genel kurulun kararıyla yahut herhangi bir nedenle toplantının ertelenmesi halinde yapılacak toplantılar hukuken önceki toplantının devamı sayılır.*" denilmiştir.

Görüleceği üzere Yönetmelik, ertelenen toplantının hukuken önceki toplantının devamı sayılabilmesi için gündemin değiştirilmemesini şart koşmuştur.

Nitekim öğretide bir görüşe göre, GK 21/2, son cümle hükmüne dayanılarak, izleyen toplantıya ilişkin çağrıda gündem değiştirilerek ilan yapılmışsa artık sonraki toplantının ilk toplantının devamı niteliğinde olduğunun söylenemeyeceği, bu halde yapılan toplantının, ertelenen

toplantıdan bağımsız bir toplantı olarak kabul edilmesi gerektiği, bunun özellikle asgari toplantı nisabının sağlanamadığı toplantıyı izleyen sonraki toplantı açısından önem arz ettiği, bu sebeple erteleneni izleyen toplantıda TTK 418 gereği nisap aranmayacağı, nisaba ilişkin bir hukuki sakatlığı engellemek için toplantı başkanının izleyen toplantıda gündeme dair bir değişiklik olup olmadığına dikkat etmesi gerektiği belirtilmiştir³⁹.

Öğretide ileri sürülen diğer görüşe göre ise erteleme toplantısının gündemi ilk toplantıdan farklı ise burada bir ayırım yapılarak, önceki toplantıda yer alan gündem maddeleri yönünden yapılan toplantı ikinci, diğer gündem maddeleri açısından ise ilk toplantı olarak değerlendirilmeli, ayrıca GKY 21/2 düzenlemesinin sadece konu edildiği vekaletnamenin süresiyle sınırlı olarak kabul edilmeli, herhangi bir sebeple ertelenen bütün toplantıların yetersayılar yönünden ilk toplantının devamı niteliğinde olduğu benimsenmeli, dolayısıyla ilk toplantı için aranan nisapların aranmaya devam edilmesi mümkün olmalıdır⁴⁰.

GKY 21 hükmünün, anılan ikincil mevzuat içerisinde düzenlendiği yer dikkate alındığında, pay sahibinin kendisini temsil ettirmek üzere verilmiş olan vekaletnamelerin erteleme üzerine yapılacak toplantılarda da geçerli bir şekilde kullanılmasının mümkün olup olmadığını düzenlemek amacını taşıdığı anlaşılmaktadır. Zira mevcut gündem maddelerinin değiştirilmesi (veya gündem maddelerinin eklenmesi) durumunda, yeni gündem maddelerine göre pay sahibinin genel kurul toplantısına kendisi katılmak isteyebileceği gibi başka bir kişinin (gündem maddesi hakkında sağlıklı bir değerlendirme yapabilecek bir uzmanın) katılmasını da tercih edebilir. Hükmün erteleme toplantılarında gündeme madde eklenip eklenmemesine yönelik bir amacı bulunmamaktadır.

Anılan hükme uyulmaması (gündemin değiştirilmesi) durumunda olsa olsa değiştirilmiş gündem maddeleriyle yapılan toplantıda ilk toplantı için düzenlenen vekaletnamenin kullanılamaması söz konusu olabilecektir. Bunun yanında, sonraki toplantıda eklenen gündem maddeleri yönünden toplantı ilk toplantı olarak kabul edilecektir. Aksi düşüncenin benimsenmesinin TTK'da bu konuda herhangi bir düzenleme bulunmaması nedeniyle normlar hiyerarşisine de aykırılık oluşturabileceği kanaatindeyiz.

³⁹ ORBAY ORTAÇ, s. 170- 171; Güzin ÜÇİŞİK/ Aydın ÇELİK, Anonim Ortaklıklar Hukuku, 1. Cilt, Ankara 2013, s. 273.

⁴⁰ ZENGİN, s. 314 ve dn. 695.
YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

IV. TOPLANTININ TOPLANTI SIRASINDA (BAŞLADIKTAN SONRA) ERTELENMESİ (GKY 28/1)

TTK 418, "*İlk toplantıda anılan nisaba ulaşamadığı takdirde*" ikinci toplantıdan söz etmek suretiyle toplantının ertelenmesi gereğini dolaylı da olsa kabul etmiştir. Hükmün sözü, erteleme yalnızca toplantının başında nisabın sağlanamamasına özgülendiği şekilde bir anlama da gelmekle birlikte, "*nisabın toplantı süresince korunması şartı*" gözönüne alındığında herhalde bu ifadenin, "*toplantı nisabına ulaşamadığı ve ulaşılan toplantı nisabının toplantı sürecince korunamadığı*" şeklinde anlaşılması gerekmektedir.

Toplantı nisabına toplantının başında ulaşılmasının yeterli görülmemekle toplantı süresince toplantı nisabının aranması (TTK 418/1, 2. cümle) şartı, nisabın yitirilmesinden önceki kararların geçerli olup olmadığına ve geçerli olduğu kabul edilecekse bunun gerekçelerine yönelik tartışmalara neden olmuştur. Öğretide PULAŞLI⁴¹ hükmünde yer alan düzenlemenin çağrısız genel kurul toplantısındaki gibi olduğunu, toplantıdan ayrılmaya kadar alınan kararların bundan etkilenmeyeceğini; BİLGİLİ/DEMİRKAPI⁴² ve ÇAMOĞLU⁴³, toplantı boyunca ibaresinin her bir gündem maddesine ilişkin oylama olarak anlaşılması gerektiğini, toplantı nisabı düşene kadar alınan kararların geçerli olmaya devam edeceğini, ZENGİN⁴⁴, gündemde yer alan her bir hususla ilgili olarak görüşme yapılabilmesi ve devamında oylamaya geçilerek karar alınabilmesi için karar ehliyetinin bir şartı olarak toplantı yetersayısının sağlanmış olmasının zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Öğretide bizim de katıldığımız diğer bir görüş, toplantı nisabının toplantının başında aranmasının yeterli olduğunu, bundan sonra artık toplantı nisabına göre belirlenen karar nisabının aranmasının yerinde olacağını, bu düzenlemenin gündem çerçevesinde alınan her bir kararın diğerinden bağımsız olduğu ilkesine aykırılık oluşturduğunu, TTK 418/1 hükmünden, "*Bu nisabın (toplantı nisabının) toplantı süresince korunması şarttır.*" cümlesinin kanundan ve GKY'den çıkarılması ve toplantı nisabının, kural olarak (istisnaen farklı toplantı nisabına tabi gündem maddeleri varsa bu

⁴¹ Hasan PULAŞLI, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2020, s. 371.

⁴² Fatih BİLGİLİ/Ertan DEMİRKAPI, s. 333.

⁴³ POROY/ TEKİNALP/ ÇAMOĞLU, C. I, N. 708.

⁴⁴ ZENGİN, s. 434, 435.

gündem maddelerinde) sadece toplantı başında aranması ile yetinilmesinin gerektiğini ifade etmiştir⁴⁵.

TTK 418 ve GKY'nin 22. maddesi toplantı nisabının toplantı süresince korunmasını ararken, GKY'nin 28. maddesi karar nisabının toplantı süresince devam etmesini⁴⁶ aksi takdirde, toplantının ertelenmesini düzenlemektedir. GKY'nin 28. maddesi bu yönüyle TTK 418'de yer almayan bir konuyu düzenlemekte olup, anılan düzenleme normlar hiyerarşisine aykırıdır⁴⁷.

GKY'nin 28. maddesi, toplantı sırasında yapılan yoklama sonucunda toplantı açılmadan önceki hazır bulunan pay listesine göre, hesaplanan karar nisabı kadar payın temsil edilmediğinin anlaşılması halinde toplantının erteleneceğini düzenlemektedir. Hüküm uyarınca, başlamış toplantının ertelenmesi için toplantı nisabının değil, toplantı nisabına göre belirlenen karar nisabının bulunmadığının anlaşılması gerekir. Başka bir deyişle, toplantı sırasında ertelemeye toplantı nisabının bulunmaması değil, karar nisabının bulunmaması neden olabilmektedir. Oysa TTK 418'de ertelemeye neden olan nisap, karar değil, toplantı nisabıdır. TTK 418'e açıkça aykırı olabilecek bir şekilde karar nisabının da ertelemeye neden olabilecek şekilde düzenlenmesinin hukuken yerinde olmadığı düşüncesindeyiz. Toplantı yetersayısı mevcut iken karar nisabının bulunmaması nedeniyle toplantının ertelenmesinin değil, olsa olsa genel kurulun ilgili gündem maddesine ilişkin olarak karar alamadığını kabul etmek gerekir. Aksi düşüncede, üstelikte ne zamana kadar erteleneceği belli olmayan genel kurul toplantılarında anılan gündem maddesine ilişkin olarak karar alınmadığının hiçbir zaman tespit edilemeyeceği bir ihtimal ile karşı karşıya kalınabilecektir. GKY 28 hükmünün konuluş amacının da bu olmadığı düşüncesindeyiz.

V. TOPLANTININ GKY 28/2 UYARINCA HERHANGİ BİR NEDEN GÖSTERİLMESİNE GEREK OLMASIZIN GÜNDEME GEÇİLMEYEN ÖNCE ERTELENMESİ

⁴⁵ BAHTİYAR, Nisabın Korunması Şartı, s. 60.

⁴⁶ GKY 28/1 hükmünden, karar nisabının bulunup bulunmadığına yönelik incelemenin/kontrolün her gündem maddesine ilişkin olarak karar alınmasından önce mi yoksa şüphe halinde mi yapılması gerektiği hususu anlaşılammaktadır. Bununla birlikte, gündemde ağırlaştırılmış toplantı nisabının aranmasını gerektiren bir madde varsa, ilgili gündem maddesine gelindiğinde, nisabın bulunup bulunmadığının toplantı başkanlığı tarafından kontrol edilmesi gerekir (İç Yönerge Örneği 8/1-i).

⁴⁷ Öğretide BAHTİYAR, GKY 28/1 hükmünün TTK 418 ile çelişmekte ise de, olması gereken hukuk bakımından isabetli olanın yönetmelik hükmü olduğunu ifade etmektedir. BAHTİYAR, Nisabın Korunması Şartı, 97- 98.

Genel kurulun toplantı nisabı bulunmasına rağmen toplantıyı erteleyebileceğine ilişkin bir düzenleme, TTK'da bulunmamaktadır. Bununla birlikte, GKY'nin 28/2. maddesi uyarınca, "Kanun ve esas sözleşmeye uygun olarak çağırılmış genel kurul toplantısı ancak gündeme geçilmeden önce⁴⁸ ve genel kurul tarafından alınacak bir karar ile ertelenebilir."

GKY'nin 28/2 hükmü uyarınca, toplantının genel kurul tarafından ertelenebilmesi için pay sahiplerinin genel kurula kanun ve anasözleşme uyarınca çağırılması ön koşul olarak aranmakta ve bu koşul gerçekleşikten sonra ve ancak gündeme geçilmeden önce genel kurul kararıyla toplantının ertelenebileceği kabul edilmektedir. Böylece yasa koyucu, gündeme geçildikten sonra çoğunluğun, istediği gündem maddelerini erteleyebilmesini, istediği gündem maddelerini görüşmesini kabul etmemiştir. Başka bir deyişle, sermaye çoğunluğunu oluşturan pay sahipleri gündem maddelerine geçilmeden önce ya gündem maddelerinin tamamını erteleyecek ya da toplantıya devam edeceklerdir.

Toplantı gündemine geçilebilmesi için toplantıyı yönetecek olan toplantı başkanlığının oluşturulması gerekmektedir. GKY 14 ve TTK 419 uyarınca toplantı başkanı anasözleşmede belirlenebileceği gibi genel kurul tarafından da seçilebilmektedir. Toplantı başkanının anasözleşmeyle belirlenmediği bir varsayımda, toplantı başkanı henüz seçilmemiş olduğundan, toplantıya

⁴⁸ Uygulamada, TTK 420 uyarınca finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konuların, azınlık pay sahipleri tarafından gündeme geçilmeden, hatta toplantı başkanlığı dahi oluşturulmadan önce ertelenmesinin talep edildiği görülmektedir. Anılan hükme dayanılarak yapılacak erteleme talebinin gündeme geçilmeden önce yapılacağına ilişkin olarak TTK'da ve GKY'de herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla TTK 420 gereği erteleme talebinin gündeme geçildikten ve bazı kararlar alındıktan sonra dahi yapılabilmesi mümkün olabilir. Burada önemli olan hususun erteleme talebinin, finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konuların görüşülmesinden daha önce toplantı başkanlığına ulaştırılması olduğu söylenebilir. Buna karşılık, olağan genel kurul toplantısında sırasıyla hangi gündem maddelerinin yer alacağını düzenleyen GKY'nin 13. maddesinde, finansal tabloların okunması müzakeresi ve tasdikinin 4., yıllık faaliyet raporunun okunması ve müzakeresinin 2., denetçi raporlarının okunmasının 3. gündem maddesi olarak yer aldığı görülmektedir. Buna göre, 1. gündem maddesi olan toplantı başkanlığının oluşturulmasından hemen sonra toplantının ertelenmesi talep edilmeyerek, 4. gündem maddesine gelindiğinde erteleme talep edilirse, o zamana kadar okunmuş ve görüşülmüş olan yönetim kurulu faaliyet raporunun ve denetçi raporunun okunmasının ve görüşülmesinin ertelenmesi söz konusu olamayacaktır. Bu nedenle, her ne kadar finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konuların ertelenmesi talebinin gündeme geçilmeden önce yapılması gerektiğine ilişkin TTK ve GKY'de herhangi bir hüküm yer almamakta ise de, toplantı başkanlığının oluşturulmasından sonra yapılması yerinde olacaktır.

katılması zorunlu olan yönetim kurulu üyesinin toplantı nisabının bulunup bulunmadığını kontrol ederek, toplantı nisabı bulunmuyorsa, bu durumu tutanakla tespit etmesi ve Kanunda öngörülen hallerde toplantıyı erteleme gerekir. Görevlendirilmesi durumunda tutanağa, Bakanlık Temsilcisi de imza atmalıdır (TTK 422, GKY 26).

Bununla birlikte, gündemin düzenlendiği GKY'nin 13. maddesinde, öncelikle, “*Açılış ve toplantı başkanlığının oluşturulması*”nın yer aldığı, GKY Ek – 4’te yer alan “*Örnek Genel Kurul Toplantı Tutanağı*”nda toplantı başkanlığı seçiminin gündemin birinci maddesi olarak yer aldığı görülmektedir. Bu düzenlemelerde, toplantı başkanının seçilmesi birinci gündem maddesi olarak yer aldığından, başkanının seçilmesi ile gündeme geçilmiş olacağı, dolayısıyla erteleme artık yapılmasının mümkün olmayacağı düşünülebilir. Başka bir deyişle bir defa toplantı başkanlığı oluşturulduktan sonra, artık gündeme geçilmiş olduğundan GKY 28/2 uyarınca erteleme talebinin ve buna bağlı olarak erteleme kararının alınmayacağı ileri sürülebilir. Diğer taraftan toplantı başkanlığının oluşturulmadığı bir aşamada da erteleme önerisinin genel kurula sunulması ve erteleme kararının alınması mümkün olamayacaktır.

Toplantı başkanının seçilmesi ile birlikte gündemin görüşülmeye başlandığı izlenimi yaratan bu düzenlemeler yerine, toplantı başkanının seçilmesinin açıkça gündem dışında tutulmasının, bu konuda ortaya çıkabilecek tartışmaları ve sorunları önleyeceği, bu bağlamda hukuken daha isabetli olacağı düşüncesindeyim.

Ayrıca, toplantı başkanının anasözleşme ile öngörülmesi durumunda ise doğrudan gündem maddelerine geçilebileceğinden, toplantı başkanlığı seçiminin ayrı bir gündem maddesi olarak gündemde yer almasına gerek kalmayacak, bu nedenle toplantı başkanlığı seçiminin gündeme geçilmesi anlamına gelip gelmediği hususu tartışma konusu olmayacaktır.

Öğretide, genel kurulun ancak gündeme geçmesinden önce ertelenebileceğine ilişkin düzenleme eleştirilmekte, bu düzenlemenin yasal bir dayanağının bulunmadığı belirtilmektedir⁴⁹. Bu düşüncenin, yani GKY 28/2 hükmünün normlar hiyerarşisine aykırı olduğu kabul edilirse, genel kurul gündeme geçilmeden önce dahi erteleme kararı veremeyecek, erteleme kararı verilmesi durumunda da genel kurulun sorumluluğundan söz edilemeyeceğinden (erteleme nedeniyle şirket bir zarara uğramış olsa bile), verilen erteleme kararı dolayısıyla herhangi organa yönelik bir müeyyide gündeme gelmeyecektir. Genel kurulun vermiş olduğu erteleme kararının

⁴⁹ ÇAMOĞLU (POROY/ TEKİNALP), C. I, N. 704b.
YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

iptali için dava açılacağı düşünülebilir ise de yargılama sürelerinin uzunluğu nedeniyle, belki de çoğu zaman genel kurul toplantısı yapılmış olacağından (veya genel kurul toplantısının yapılması için gereken prosedür başlatılmış olacağından) davanın konusuz kalması söz konusu olabilecek ya da mahkeme bir iptal kararı vermiş olsa bile herhangi bir işlevi söz konusu olmayacaktır. Tüm bunların yanında yönetmelik hükmü ile bir iptal nedeni öngörülemediği de rahatlıkla ileri sürülebilecektir.

Bir an için GKY 28/2 hükmünün yasal bir dayanağının mevcut olup olmadığı ve normlar hiyerarşisine aykırı bulunup bulunmadığına ilişkin tartışma bir yana bırakılırsa, anonim ortaklık genel kurul toplantılarında, toplantının başında veya toplantı sırasında ertelenmesinin bir ihtiyaç hatta bir zorunluluk olarak ortaya çıkabileceği şüphesizdir.

Nitekim öğretide, belirli gündem maddelerinin görüşülmesinden sonra şiddetli bir depremin meydana gelmesi, yönetim kurulu üyelerinden veya katılımcılardan birinin ciddi bir rahatsızlık geçirerek hastaneye kaldırılması gibi bir nedenle, bazı maddelerin müzakere edilmesinden sonra sunulan bir öneri doğrultusunda veya bu nedenler gerçekleşmeksizin hakkın kötüye kullanımı sayılmayacak durumlarda bir pay sahibinin sunduğu bir öneri üzerine genel kurul toplantısının ertelenebileceği (hatta bu son durumda toplantı başkanının toplantıyı erteleyip ertelememe konusunda bir yetkisinin bulunmadığı) ifade edilmektedir⁵⁰.

Genel kurul toplantısında gündeme geçilmesinden sonra ortaya çıkan zorunluluklar nedeniyle veya böyle bir zorunluluk olmaksızın gündeme geçilerek bazı gündem maddelerinin görüşülmesinden sonra erteleme kararı alınıp alınmayacağı, alınmışsa bunun alınan kararlara etkisinin ne olacağı da ayrıca değerlendirilebilir.

Böyle bir durumda, gündeme geçilmesinden sonra erteleme kararı verilmişse ve bu zamana kadar alınan kararların akıbeti de tartışılabilir. Erteleme kararının o zamana kadar alınmış olan kararların geçerliliğine herhangi bir etki yapmayacağı savunulabileceği gibi GKY 28/2 erteleme kararının gündeme geçilmesinden önce verilmesi zorunluluğunu düzenlendiğinden bu kararların iptalinin gerektiği de ileri sürülebilir. Erteleme kararının verilmesi anına kadar alınmış olan kararların geçersizliğine neden olabilecek herhangi bir hukuki nedenin (yasaya, anasözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırılık) bulunmadığı, dolayısıyla genel kurulca alınan kararların geçerli olarak kabul edilmesi gerektiği,

⁵⁰ ORBAY ORTAÇ, s. 164- 165.

erteleme toplantısında ise erteleme kararı nedeniyle görüşülemeyen kararların genel kurulun önüne getirilmesi gerektiği düşüncesindeyim.

GKY 28/2'ye aykırılık gerekçesiyle gündeme geçilmesinden sonra genel kurulun almış olduğu erteleme kararının iptali için açılacak bir iptal davasının yukarıda da belirttiğimiz üzere işlevsiz ve konusuz kalacağı hatta bir yönetmelik hükmüne dayalı olarak bir genel kurul kararının iptal edilemeyeceği savunulabilir⁵¹.

Erteleme kararının TTK 418 uyarınca basit/ olağan nisapla alınması gerekir. Yönetmelik 28/7'ye göre, “*Birinci fıkrada sayılan nedenlerle toplantının ertelenmesi durumu hariç olmak üzere, erteleme üzerine yapılacak genel kurul toplantılarında toplantı ve karar nisabı hakkında 22 nci maddenin birinci fıkrası uygulanır.*”. Hüküm uyarınca, henüz gündeme geçilmemiş olsa bile burada toplantı başkanlığının alacağı bir karar ile değil genel kurul kararıyla ertelemenin yapılacağı anlaşılmaktadır.

VII. GÜVENLİK NEDENİYLE TOPLANTININ ERTELENMESİ

GKY'nin 28/5. maddesi uyarınca, “*Kolluk güçlerinin ve varsa Bakanlık temsilcisinin görüşü alınmak suretiyle toplantının güvenlik açısından sağlıklı bir şekilde yapılamayacağına anlaşılması üzerine genel kurul, toplantı başkanlığı tarafından ertelenebilir.*”

Hüküm bünyesinde bazı sorunlar barındırmakta olup, öncelikle belirtmek gerekir ki, GKY, 28/5 hükmünden, “*toplantının güvenlik açısından sağlıklı bir şekilde yapılamayacağına anlaşılması*”nın kim tarafından tespit edileceği belirsizlik arz etmektedir.

Toplantı başlamadan önce yönetim kurulu ve görevlendirilmişse bakanlık temsilcisinin toplantı başladıktan sonra da toplantı başkanının ertelemeye karar vermesi düşünülebilir. Hükümün sözü, “*yapılamayacağına anlaşılmasından*” söz ettiği için henüz toplantı başlamadan önce bir ertelemenin mümkün olduğu izlenimi yaratmaktadır. Ancak bu düşünceye göre, toplantı başlamadan önce toplantı başkanı seçilmiş olmayacağından bir tutarsızlık söz konusu olacaktır.

Toplantı başkanının, güvenliğin toplantının yapılmasına engel olup olmayacağı konusunda tereddüte düşmesi durumunda, genel kurulun görüşüne başvurması da kanaatimce mümkündür. Böylece yönetim kurulu toplantının ertelenmesi veya ertelenmesi gerekir iken ertelenmemesi durumunda ortaya çıkabilecek zarar nedeniyle açılacak sorumluluk davalarını

⁵¹ MOROĞLU, Hükümsüzlük, s. 228- 229.
YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

da engellemiş olabilecektir. Buna karşılık GKY 28/5 uyarınca her durumda, bakanlık temsilcisinin ve kolluk güçlerinin görüşünün alınması gerekir. Bakanlık temsilcisinin ve kolluk güçlerinin yalnızca görüşünün alınmasından söz edildiği için toplantı başkanının bu görüşlerle bağlı olmadığı, bakanlık temsilcisi ve kolluk güçlerinin olumsuz görüşlerine rağmen genel kurul toplantısının yapılabilmesi yönünde karar verebileceği anlaşılmaktadır⁵².

GKY 28/5 hükmünde, güvenlik nedeniyle toplantının ertelenmesi konusunda "*toplantı başkanlığı*"nın karar vereceği yazılı ise de, kararın toplantı başkanlığı yani toplantı başkanı ve varsa toplantı başkanlığını oluşturan başkan yardımcısı, tutanak yazmanı ve oy toplama memurunun bir araya gelerek karar vermesi şeklinde anlaşılması, sadece toplantı başkanının karar verebilmesi gerekir⁵³.

GKY 28/5'ten anlaşılacakla birlikte, toplantıya başlanmadan önce toplantının ertelenmesine karar verilebileceği gibi toplantı başladıktan sonra ortaya çıkan koşullara göre toplantı sırasında da, ertelemeye karar verilebilir.

Toplantı sırasında erteleme kararı verilmişse, o zamana kadar alınan kararların akıbeti de tartışma yaratabilir. Özellikle güvenlik nedeniyle toplantının ertelenmesine neden olan etkenlerin, bazı pay sahiplerinin iradesinin bozulmasına ve kararın sağlıklı bir biçimde oluşmasına neden olduğu ileri sürülebilecektir. Örneğin yetersayılara etki edebilecek sayıda oya sahip pay sahibinin/ sahiplerinin korkutmayla (ikrah) sakatlanması neticesinde oy kullandıkları, bu nedenle genel kurulun erteleme anına kadar alınan kararların geçersizliği de kolaylıkla iddia edilebilir.

Diğer taraftan GKY 28/5 hükmünde belirtilen "güvenlik" kelimesinin erteleme açısından bir sınıra işaret edip etmediği ayrıca değerlendirilebilir. Sağlık, doğal afet gibi genel kurul toplantısının yapılmasına engel olabilecek olan diğer hallerin de, genel kurul toplantısının ertelenmesi açısından haklı neden oluşturabileceği düşüncesindeyiz. Ayrıca TTK 340'ın yorumuna bağlı olarak, toplantının ertelenmesinde haklı nedenlerin neler olabileceğinin anasözleşmeye de yazılabilmesi gerekir.

Nihayet (GKY 28/2'de olduğu gibi) GKY 28/5 hükmünün de, TTK'da bu konuda herhangi bir düzenleme olmaması nedeniyle normlar hiyerarşisine aykırılık oluşturduğu, konunun Kanun ile düzenlenmesi (veya bu konuda

⁵² ORBAY ORTAÇ, s. 167.

⁵³ Aynı yönde ORBAY ORTAÇ, s. 166. Yazar toplantı başkanının bu yetkisinin son çare olarak, ölçülülük ilkesine uygun bir şekilde kullanılması gerektiğini, çünkü alınan kararın vazgeçilmez nitelikteki genel kurula katılım hakkına etki edecek nitelikte olduğunu ifade etmektedir.

Kanun ile idareye verilmiş bir yetki bulunması⁵⁴) gerektiği ileri sürülebilecektir⁵⁵.

SONUÇ

Toplantı başlamadan önce Kanun ve anasözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının sağlanamadığı her durumda toplantının erteleneceğini düzenleyen GKY 28/1 hükmü hukuken yerinde değildir. Zira erteleme Kanun ve anasözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının sağlanamadığı her durumda değil, yalnızca Kanunda veya anasözleşmede toplantı nisabının sağlanamadığı ve bu nedenle erteleme açıkça düzenlendiği hallerde mümkün olması gerekir.

GKY 28/1'de toplantı sırasında (başladıktan sonra) karar nisabının bulunmamasına bağlı olarak erteleme kararı alınabileceğini belirtmekte ise de erteleme, karar nisabına göre değil de toplantı nisabına göre belirlendiğinden (TTK 418, 421), GKY 28 hükmü bu yönüyle de yerinde değildir.

Toplantının başında ve toplantı sırasında güvenlik veya başka bir nedenle toplantının ertelenmesinin bir ihtiyaç hatta bir zorunluluk olarak ortaya çıkabileceği şüphesiz olmakla birlikte, GKY 28/2 ve GKY 28/5 hükmü, TTK'da bu konularda herhangi bir düzenleme olmaması nedeniyle normlar hiyerarşisine aykırılık oluşturmaktadır. Anılan hükümlerde yer verilen düzenlemelerin, Kanun ile açıkça düzenlenmesi veya bu konuda Kanun ile idareye verilmiş bir yetki bulunması hukuken zorunluluk arz etmektedir.

GKY 28/1 uyarınca toplantı nisabı bulunmaması nedeniyle ertelenen toplantının ne zaman yapılacağına ilişkin bir hükme yer verilmesi bu konudaki tereddütleri giderebilecektir.

Finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konuların ertelenmesine ilişkin talebin (GKY 28/3) ne zaman yapılması gerektiğinin açıkça düzenlenmesi aynı şekilde bu konuda uygulamada yaşanan tereddütleri ortadan kaldırması açısından faydalı olacaktır.

⁵⁴ MOROĞLU, Hükümsüzlük, s. 228.

⁵⁵ GKY 28/2 hükmü mevcut iken ayrıca GKY 28/5 hükmüne ihtiyaç duyulup duyulmayacağı, zira GK'nın hiçbir gerekçe göstermeksizin toplantıyı erteleme imkanına sahip olduğu, buna göre güvenlik gerekçesiyle de toplantıyı erteleyebileceği düşünülebilir ise de, GKY 28/2 hükmünde toplantıyı erteleme yetkisi genel kurulda, oysa GKY 28/5 uyarınca toplantıyı erteleme yetkisi toplantı başkanlığındadır.

YÜHFD Cilt: XXI Sayı:1 (2024)

KAYNAKÇA

AZARKAN Necat, Anonim Şirket Genel Kurul Toplantılarını Kim Yönetir? Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 17-18, Sayı: 26-27-28-29, Yıl:2012-2013, s. 71-91.

BAHTİYAR Mehmet, Ortaklıklar Hukuku, İstanbul 2022 (Ortaklıklar).

BAHTİYAR Mehmet, Anonim Şirket Genel Kurulunda Toplantı Yetersayısının "Toplantı Süresince Korunması" Şartına İlişkin TTK. 418/1 Hükümünün Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Hamdi Yasaman'a Armağan, İstanbul 2017, s. 59- 102 (Nisabın Korunması Şartı).

BİÇER Levent, Anonim Ortaklıkta Oy Hakkında İmtiyaz ve Sınırları, Ankara 2019.

BİÇER Levent/HAMAMCIOĞLU Esra, Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Uygulanan Yetersayılar ve Bazı Değerlendirmeler, BÜHFD, C. 12, S. 149-150, s. 71- 134.

BİLGİLİ Fatih / DEMİRKAPI Ertan, Şirketler Hukuku, Bursa 2013.

DOMANIÇ Hayri, Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması, TTK. Şerhi II, İstanbul, 1988.

İMREGÜN Oğuz, Anonim Ortaklıklar, İstanbul 1989 (Anonim Ortaklıklar).

İMREGÜN Oğuz, Türk Hukukunda Anonim Ortaklıklarda Toplantı ve Karar Yetersayıları, İÜHFMD, C. L, S. 1- 4, s. 349- 362 (Toplantı ve Karar Yetersayıları).

KARASU Rauf, Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2015.

KENDİGELEN Abuzer, Yeni Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 2. Bası, İstanbul 2012.

MOROĞLU Erdoğan, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, İstanbul 2017 (Hükümsüzlük).

MOROĞLU Erdoğan, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Değerlendirme ve Öneriler, İstanbul 2016 (Değerlendirme ve Öneriler).

ORBAY ORTAÇ Nurdan, Anonim Şirket Genel Kurul Toplantı Başkanı, Ankara 2023.

POROY/TEKİNALP/ÇAMOĞLU, Ortaklıklar Hukuku I, 13.Bası, İstanbul 2013.

PULAŞLI Hasan, Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt I, Ankara 2018.

PULAŞLI Hasan, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2020, s. 371.

TEKİNALP Ünal, “Azınlığın Bilançonun Onaylanmasına İlişkin Müzakerenin Ertelemesi İstemi Sorunlar, Düşünceler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. XLII, 1976, s. 133- 143.

TEOMAN Ömer, Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantısına İlişkin Hazirun Cetveli, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LV, 1996, s. 231 – 247 (Hazirun Cetveli).

TEOMAN Ömer, Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Yürürlük Kanunu’nun Anonim ve Limited Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Toplantı Nisabı Aranmayacağını Öngören Hükümleri, REGESTA, 2012, s. 3- 7 (Toplantı Nisabı).

TEOMAN Ömer, “Azınlığın Bilanço Görüşmelerinin Ertelemesini İsteme Hakkı (TTK 377) Konusundaki Yargıtay Kararları Sempozyumu, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1988 (Müzakerenin Ertelemesi).

ÜÇİŞİK Güzin / ÇELİK Aydın, Anonim Ortaklıklar Hukuku, 1. Cilt, Ankara 2013.

YİĞİT İlhan, Anonim Ortaklık Genel Kurulunun İşleyişi ve Ortaya Çıkan Sorunlar, İstanbul 2005.

ZENGİN İbrahim Çağrı, Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Yetersayılar, İstanbul 2020.